

Ob občinskem prazniku in 21-letnici prve bitke na Mežaklji

Nismo se zaman uprli...

Poteka 21 let, ko so se tudi Jeseničani organizirano uprli nasilnemu okupatorju. Počile so prve puške in padle so prve žrtve. Tako sta darovala mladi življenji že 1. avgusta v spopadu na Obranci Ferdo Koren in Viktor Arzenšek in v njihov spomin slavimo naš občinski praznik.

Vse gostejše in gostejše so bile partizanske vrste, dokler ni okupator spoznal, da našega naroda ne bo mogel uničiti, dokler okupator ni priznal svojega poraza. Zmagoslavna je bila pot skozi oboroženo borbo, toda prav tako zmagoslavna je tudi pot, ki smo jo prehodili od takrat do danes pri obnovi in izgradnji nove domovine. Marsikaj smo spremenili in marsikaj še bomo, saj je oblast v rokah delovnih ljudi, ki se zavedajo, da ustvarjajo sami zase za boljše življenje sebi in vsej naši družbi.

Večkrat smo se že znašli v težavah, toda še vedno smo našli pot iz njih ter z vztrajnim delom in voljo dosegli uspehe, po katerih nas poznajo po vsem svetu. Ob takem renomeju Jugoslavije smo lahko tudi Jeseničani ponosni na svoj doprinos, saj s trdim delom v železarstvu in drugih panogah gospodarstva sebi gradimo lepšo bodočnost in pomagamo vsem našim narodom k še večjemu napredku.

Naš občinski praznik bomo najlepše proslavili z novimi delovnimi uspehi, ki bodo pokazali, da se jeseniški delavec, da se vsak občan naše občine, zaveda svoje naloge in da si vsak prizadeva, da bi le-te tudi izpolnil.

V. redno zasedanje CDS

Na V. rednem zasedanju je CDS poleg razprave o strokovnem izobraževanju in potrditvi novega načina nagrajevanja vzdrževalcev, s katerim bomo naše bravce seznanili v posebnih člankih, razpravljal še o nekaterih vprašanjih, s katerimi želimo seznaniti naše bravce.

1. Na predlog komisije za nagrajevanje je CDS sprejel pravilnik o delitvi čistega dohodka. Pripomb iz obratov ni bilo veliko in je zato pravilnik potrjen prav takšen, kakršen je bil v razpravi v kolektivu. CDS je samo zadolžil komisijo, da v pravilniku o delitvi in formiranju

OD določi višino neindividualiziranih osebnih dohodkov, ki pa ne smejo preseči lanskega leta.

2. CDS je načelno sprejel plan preventivnih pregledov, kakor ga je predlagala Obratna ambulanta in pregledala komisija HTV. Zadolžil pa je HTV službo in gospo-

darsko komisijo, da pri sestavljanju konkretne pogodbe sodelujeta, ker so stroški teh pregledov precej visoki, dolžni pa smo jih izvesti, ker to zahteva uredba.

3. Na predlog komisije za gospodarstvo je CDS sklenil:

— spričo situacije, v kateri se nahajamo ob vprašanju obratovalnih sredstev, naj uprava podjetja ponovno se-

znani organe Izvršnega sveta, tako republiškega kot zveznega, s tem problemom s prošnjo, da ti pri organih republike kot zveze dosežejo za naše podjetje stalna obratovalna sredstva;

— resno naj se ponovno razčisti vprašanje naših kupcev in dobaviteljev in naj se z njimi skličejo sestanki v

republiškem in zveznem merilu;

— CDS odobrava najetje kredita pri stanovanjskem skladu občine za dograditev stanovanjskih blokov v višini 155 milijonov s 3% obrestno mero in šestletnim odplačilom;

— pri razpravi o zaključnem računu DUR, Kazine, počitniških domov in MIS je CDS sklenil, naj komunalni oddelek pripravi tudi finančni načrt, o regresih pa bo CDS razpravljajal na enem prihodnjih zasedanj.

4. Poleg sklepov glede novega načina nagrajevanja vzdrževalcev je CDS na predlog komisije za nagrajevanje še sklenil:

— Javorniku III se za april prizna le tiste ure, ki so normirane za remont valjarne 2400 in to zneso 20.385 ur, toda za april 6,7% več OD, kot jih je enota v tem mesecu formirala;

— cene za novo uvedene proizvode v Javorniku II veljajo od 1. januarja 1962;

— v strugarni valjev je treba popraviti cenik za izdelavno uro z 256,78 din na uro na 264 din na uro;

— prav tako naj se popravi cenik za proizvodnjo elektroenergije v elektrotplotni energiji s 675,60 din/1000 kW na 707,60 din/1000 kW.

— v valjarni 2400 se korektura cenikov, ki normalno sledi vsaki rekonstrukciji, ker vpliva na povečanje OD mimo prizadevanja kolektiva, zadrži toliko časa, dokler te EE ne doseže nivo OD ostalih valjarn;

(dalje na 2. strani)

JESENICE, 28. JULIJA 1962

ŠTEVILKA 30/IV

V. redno zasedanje CDS

(Nadaljevanje s 1. strani)

— potrdi se sklep ZEE upravnih služb, da se osebni dohodki od 1. 7. 1962 dalje formirajo in delijo enotno za vso ekonomsko enoto in ne več po sektorjih kot doslej;

— potrjene so spremembe pravilnika o potnih, selitvenih stroških, dodatkih za ločeno življenje in terenskih dodatkih. Določene so naslednje dnevnice:

osebam, razporejenim na delovnih mestih višjih in visokih uslužbencih z več kot 12 let delovne dobe, 2.500 din, ostalim delavcem in uslužbencem 2.000 din,

vajencem 1.300 din.

Dnevnice za VK delavce in višje ter visoke uslužbence z manj kot 12 let delovne dobe ostanejo v višini 2.000 dinarjev, s tem, da v celoti bremenijo materialne stroške.

Določen je tudi nov terenski dodatek, ki znaša:

za delavce VK in V ter VS uslužbenca 900 din, za ostale delavce in uslužbence 600 din.

Prav tako so določeni novi dodatki za ločeno življenje: za delavce, razporejene na VK, V in VS delovnih mestih 13.000 din, za delavce, razporejene na KV in S delovnih mestih 10.000 din, s tem, da ta znesek vsebuje tudi proračunski prispevek.

Naloge železarskega izobraževalnega centra

1. ŽIC mora skrbeti predvsem za izobraževanje poklicev, ki jih potrebuje železarna.

2. Samo proste kapacitete lahko odstopi proti pogodbi in sofinanciranju zunanjim interesom.

3. Uveljaviti morajo načelo dohodka po delu, tako da bo končno urejen status ŽIC kot zavoda s samostojnim financiranjem.

4. Nagrajevanje učno-vzgojnega osebj: ŽIC mora temeljiti na načelu delitve OD po delu na učno-vzgojnem področju.

5. Skrbeti mora za neprestani razvoj vzgojno izobraževalnih metod in pri tem uporabljati sodobne izsledke.

6. Skupaj s kadrovskim sektorjem mora ŽIC predložiti vključitev v redno izobraževanje poklicev ožjega profila za mladince, ki niso uspeli zaključiti osnovne šole.

7. Prav tako mora ŽIC skupaj s kadrovskim sektorjem izdelati in uveljaviti program uvajanja na delo novo sprejetih delavcev.

8. ŽIC mora izdelati programe za teoretično in praktično delo tako v šoli kot v delavnicah in obratih železarn.

9. Pri vpisu v TSS morajo odpraviti prekvalifikacijo in omogočiti vpis dobrim metalurškim delavcem in absolventom osnovnih šol. Izobraževanje na TSS naj ima dve smeri: operativno-proizvodno in tehnično-administrativno.

10. V redno ozbraževanje je treba vključiti čim več mladine in jo v poklicnih šolah tudi pogodbeno vezati na železarno.

11. Posebno pozornost mora ŽIC posvetiti zahtevam izobraževanja na delovnem mestu.

12. Za svoj učno-vzgojni kader mora uvesti redni sistem proizvodne prakse.

13. ŽIC mora verificirati sledeče izobraževalne dejavnosti:

a) iz metalurške stroke

— metalurški talivec,

— preoblikovalec železa v vročem stanju (valjavec profilov, debelih in tankih pločevin),

— predelovalec železa v hladnem stanju (hladnovaljavec, žičar, vlačilec jekla),

— termični obdelovalec (žarilec, kalivec, ogrevalec),

— površinski obdelovalec (pocinkovalec, pocinjevalec, posvinčevalec za žico in pločevino),

— livar, kalupar.

b) iz kovinske stroke

— strojni ključavničar,

— kovino-strugar,

— orodni ključavničar,

— vodni instalater,

— klepar.

c) iz elektro stroke

— obratni elektrikar,

— instrumentalec.

d) iz gradbene stroke

— pečni (industrijski zidar).

Naloge ekonomskih enot

1. Obratovodstva, vodstva grup, oddelki in sektorji morajo spremljati strokovno usposabljanje svojega kadra in aktivno sodelovati pri izdelavi profilov poklicev oziroma delovnih mest.

2. Prav tako morajo skrbeti za nadaljnje usposabljanje lastnega kadra in zahtevati konkretno dopolnilno izobraževanje. Kadrovskemu sektorju morajo pravočasno sporočati potrebe po novih kadrih.

3. Delo na področju izobraževanja morajo enako vrednotiti kot delo na drugih področjih poslovanja in proizvodnje.

Strokovno izobraževanje v ŽJ

Na V. rednem zasedanju dne 20. julija 1962 je CDS razpravljala o strokovnem izobraževanju v železarni. Potu do za to razpravo je dala priporočilo Ljudske skupščine IRS in odprto pismo sveta LRS za strokovno izobraževanje ter potrebe po izobraževanju kadra v naši železarni, posebno spričo ustanavljanja ŽIC kot zavoda s samostojnim financiranjem.

Razprava je bila temeljita. Najprej so o izobraževanju razpravljali v ŽIC, potem v železarni po strokovni liniji, sklicana je bila konferenca organov delavskega samoupravljanja, posebno temeljito pa je o tem vprašanju razpravljala komisija za kadre in izobraževanje in za zasedanje pripravila predlog z mnogimi ukrepi in sklepi, ki jih je CDS tudi v celoti potrdil.

V razpravi so bila stališča, ki jih navajata priporočilo Ljudske skupščine in odprto pismo sveta LRS, v celoti sprejeta. Ugotovili so, da je bila naša dosežanja izobraževalna dejavnost usmerjena predvsem na pridobivanje kadra vzdrževalcev, napredek podjetja pa zahteva tudi dvig ostalega kadra, posebno proizvodnega; reševanje problematike izobraževanja je enakovredno reševanju proizvodne problematike. Prav tako so ugotovili, da nimamo izdelanih profilov zahtev delovnih mest, ki morajo predstavljati osnovo izobraževanju, da so pri nas prevelike težnje za doseganjem formalnih kvalifikacij in da v podjetju obstaja na področju strokovnega izobraževanja določena stopnja samozadovoljstva.

Na osnovi priporočila, odprtega pisma, potreb in navedenih ugotovitev je CDS na predlog komisije za kadre in izobraževanje sprejel mnoge sklepe s konkretnimi nalogami kadrovskemu sektorju, ŽIC in ekonomskim enotam. Zaradi omejenega prostora bomo bralce seznanili s temi sklepi v izveščku.

Naloge kadrovskega sektorja

1. Odpraviti je treba razporejanje kadra po formalnih kvalifikacijah.

2. Uvesti moramo sistem ugotavljanja strokovne usposobljenosti in temu prilagoditi sistem napredovanja, premeščanja in nameščanja kadra v železarni.

3. Izdelati je treba profile za poklice in delovna mesta ter ugotoviti potrebe po dopolnilnem izobraževanju.

4. S specializacijo na delovnih mestih moramo omejiti prekvalifikacijo iz enega v drug poklic. Prekvalifikacijo lahko usmerjajo le proizvodne ali zdravstvene zahteve posameznikov.

5. Izdelati je treba operativni in perspektivni načrt kadrov, posebno še za potrebe rekonstrukcije in te vskladiti s proizvodnim načrtom.

6. Kadrovski sektor mora skrbeti za sistematsko vzgojo upravljavcev in za praktično usposabljanje učencev ter dijakov šol za poklice v železarni.

7. Skrbeti mora za stalno dopolnilno izobraževanje sedanjega kadra predvsem z namenom, da bo ta lahko obvladal nove procese proizvodnje ter razvijal sedanje. Skrb za to nam narekuje potreba po nenehni rasti proizvodnosti dela, boljši kvaliteti in asortimentu.

8. Kadrovski sektor mora do novega šolskega leta preusmeriti vse obiskovalce srednje tehnične šole metalurške smeri, ki so zaposleni v železarni, v obrate in na delovna mesta, ki zahtevajo metalurško izobrazbo.

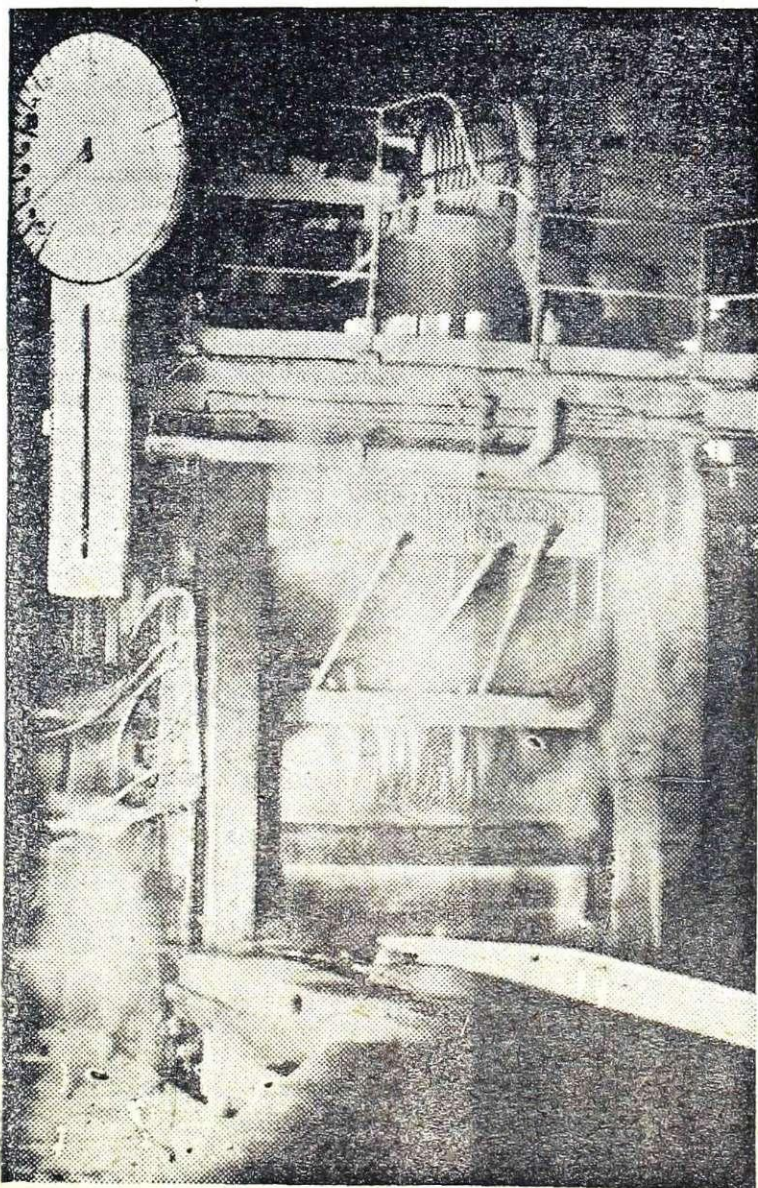
9. Do konca novega šolskega leta mora izdelati program uvajanja na delo za absolvente, tako srednjih strokovnih šol kot fakultet.

Nov način nagrajevanja vzdrževalcev

Centralni delavski svet je na 5. rednem zasedanju sprejel tudi nov način nagrajevanja vzdrževalcev v proizvodnih enotah in v centralnih delavnicah.

Vprašanje, kako pravilno nagraditi vzdrževalce v proizvodnih enotah in centralnih delavnicah, je bilo že večkrat obravnavano. Ob reorganizaciji delavskega samoupravljanja načela za formiranje osebnega dohodka za vzdrževalce niso bila dovolj stimulativna. Za-

to so se posebno v prvih mesecih letos, ko so skoraj vse proizvodne enote dosegale zelo visoke osebne dohodke po enoti izdelka, pokazale tendence, da vzdrževalni obrati niso zainteresirani, kako delajo proizvodne enote, ker osebni dohodki vzdrževalcev niso bili odvisni od proizvodnih uspehov. Pojavilo se je celo mnenje, da na vzdrževalce gledamo bolj mačehovsko. Za izboljšanje takih razmer je CDS že na (dalje na 3. strani)

Iz valjarne 2400...

Nov način nagrajevanja vzdrževalcev

(nadaljevanje z 2. strani) je odvisen predvsem od dela vzdrževalnih ekonomskih enot, razmerja režijskih ur nasproti izdelavnim, pa bo ekonomskim enotam dodan gibljivi del, izračunan po ključu porabljenih ur za proizvodne obrate v letu 1961 in velja do nadaljnjega. Kot variabilni del se smatra celotni gibljivi del osebnega dohodka (norme in po enoti izdelka).

S tem novim načinom nagrajevanja vzdrževalcev je CDS sprejel tudi določena stroškovna mesta, procentualni odnos prenešene mase osebnih dohodkov na EE, katerim so vzdrževalci priključeni, spremembo cenikov za redne ure in nadure v vzdrževalnih enotah, odstotek

Vzdrževalci po posameznih EE so disciplinsko in strokovno vezani še vedno na centralne delavnice, njihov osebni dohodek pa je odvisen od proizvodnih uspehov

Obiskovavcem strokovne knjižnice

Vse obiskovavce strokovne knjižnice obveščamo, da so uradne ure za stranke:

ob ponedeljkih od 16. do 18. ure,
ostale dni od 12. do 14. ure

Čas obiskov smo omejili zaradi obilice dela, ki ga zahteva uspešno vodenje in urejevanje strokovne knjižnice.

Vodstvo strokovne knjižnice

enote, v kateri delajo. Zatopovečanega dohodka na izde-
bodo dobile proizvodne ekonomske enote vrnjeno tudi maso osebnih dohodkov, ki jim je bila vzeta pri centralizaciji vzdrževanja. Komisija sodi, da bo tak način nagrajevanja stimulatивно vplival na delo vzdrževalcev. — Obračunavali pa bodo to tako, da bodo vzdrževalcem poleg številke delovnega mesta vpisali še številko stroškovnega mesta tiste ekonomske enote, kjer stalno delajo; to velja za mesta, ki so bila prenešana v juliju 1961, ne velja pa za vzdrževalce, katerih osebni dohodki se formirajo tako, kot v centralnih delavnicah.

Vzdrževalcem v centralnih delavnicah, ki opravljajo usluge vsem ekonomskim enotam, pa bo formiran osebni dohodek takole: osnovni osebni dohodek bo formiran na osnovi cenika, ki izraža vrednost povprečne obračunske postavke po sedanjem pravilniku za redne ure, medtem ko se vrednost obračunske postavke za nedeljsko in nadurno delo poveča v enakem odnosu, kot je postavljen pri sedanjem formiranju oziroma ceniku. Za kritje plačane odsotnosti in režijskih ur se vsaki enoti poveča osnovni osebni dohodek za enak odstotek ur oziroma masa, kot je predvideno razmerje pri sestavi cenikov. — Da bi si ekonomska enota prizadevala znižati režijske ure in plačane odsotnosti, je komisija predlagala konstantni odstotek, ki temelji na razmerju, določenem ob formiranju cenika. Na tako izračunani osebni dohodek, ki

Delavska univerza obstaja že tri leta. Tri različna leta, tri različno uspešne izobraževalne sezone, trije različni upravniki, pa celo kadrovske spremembe na ostalih mestih. Menjali pa so se tudi pogoji za izobraževalno delo.

Pravkar smo zaključili izobraževalno sezono 1961/62, zato je čas, da napravimo obračun.

Gornji podatki kažejo precej nemiren, nestabiliziran delovni kolektiv, ki še vedno ni dobil dokončne organizacijske oblike, čeprav je organizacijska shema jasna že iz samih izobraževalnih področij.

Mali kolektiv, ki šteje štiri uslužbenke, je kadrovske neugodno zaseden. Na dva »proizvodna« (upravniki in strokovni sodelavci) prideta dva administrativna uslužbenca. Če povem, da strokovni sodelavec že od decembra lani

boluje, lahko kar hitro ugotovimo težave tega zavoda.

Razumljivo je, da pri tej zasedbi in pri obširni dejavnosti tega zavoda kvaliteta ni mogla biti zadovoljiva, da je bilo le premnogo spodrseljavev, tako na škodo naročnikov, kakor na škodo same Delavske univerze.

Upravni odbor, ki je usmerjal delo tega zavoda in budno spremljal njegov razvoj, se je odločil, da Delavsko univerzo kadrovske okrepi. To je odgovorna in spricho pomankanja odgovarjajočega strokovnega kadra v komuni ne preveč lahka naloga. Iz statističnih podatkov bi omenili samo nekatera najbolj značilna dejstva. Opažamo, da je družbeno-ekonomsko izobraževanje v pretekli sezoni komaj naše delo stagnira. Z ozirom

na položaj v gospodarstvu in potrebe po izobraževanju organov delavskega samoupravljanja in delovnih kolektivov kot celote, bomo morali v prihodnjem letu posvetiti temu področju več pozornosti.

Napredek v primerjavi s sezono 1960/61 pa je viden v strokovnem in splošnem izobraževanju. Na področju strokovnega izobraževanja je bilo letos v sedemnajstih organiziranih šolskih in tečajnih oblikah opravljenih 4.946 šolskih ur pouka. Splošno izobraževanje pa je bilo z občasnimi predavanji razširjeno še na nova naselja jeseniške občine in povečano število predavanj od 46 v prejšnji, na 118 v pravkar končani sezoni.

V vseh oblikah izobraževanja pa je število slušateljev letos naraslo od 3.517 na 8.895.

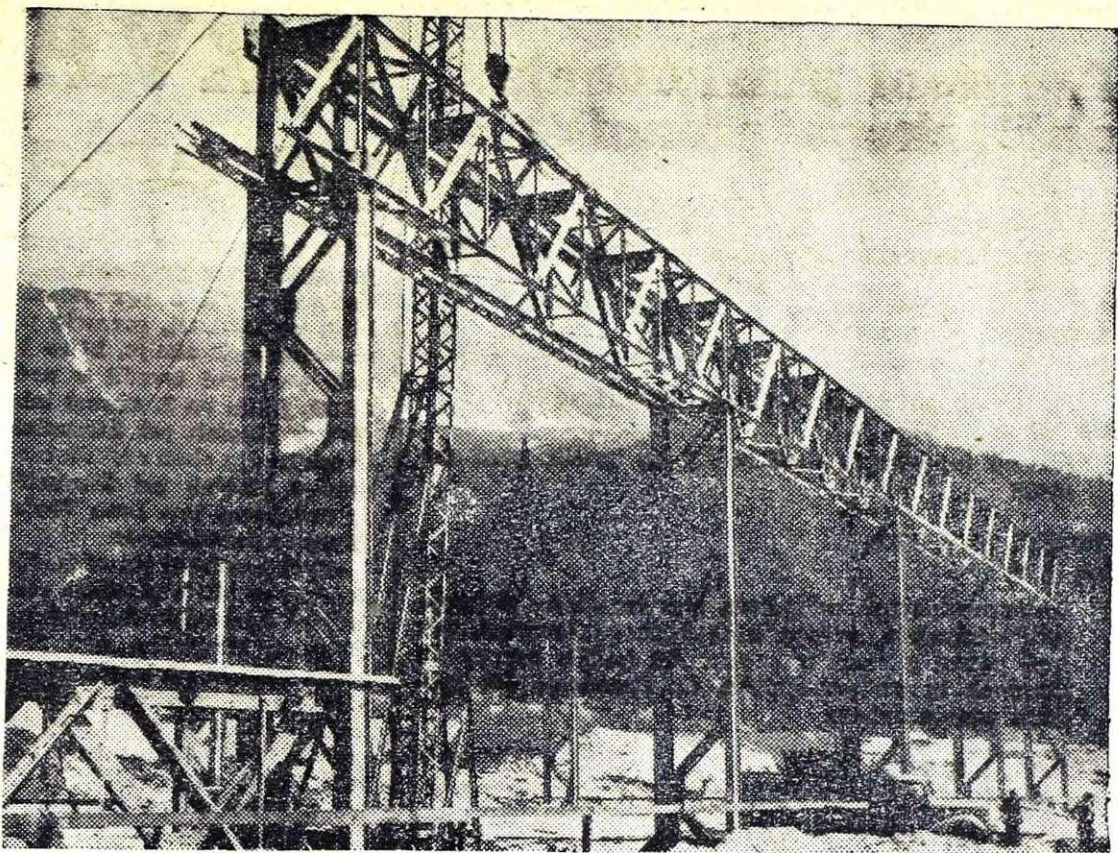
Vsi, ki smo za delo naše izobraževalne institucije zainteresirani, želimo, da bi mladi, v prihodnjem letu okrepljeni kolektiv, bolj študiozno pristopal k posameznim izobraževalnim akcijam.

-ac

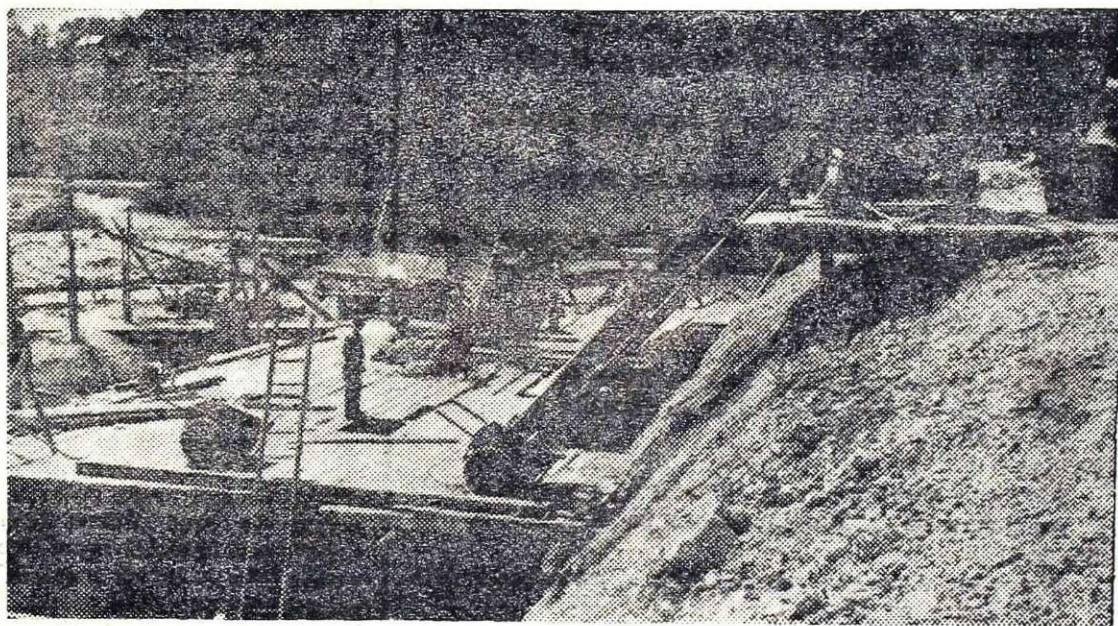
Iz JLA

Celotnemu kolektivu in organom delavskega upravljanja Železarnice Jesenice se iskreno zahvaljujem za redno pošiljanje tednika »Železar«, saj sem tako tudi na odsluženju roka v JLA seznanjen z novicami in delovnimi uspehi podjetja. Kolektiv Železarnice Jesenice želim mnogo uspeha pri delu in socialistični izgradnji naše domovine.

Karel Žvab
V. p. 2736-4 Knin

Montažna dela pri hali za vzdrževanje na Belškem polju lepo napredujejo. Navpične stebre že povezujejo vzdolžni nosilci. Toda z deli bo treba pohiteti, da bo hala pravočasno pripravljena za sprejem novih naprav, ki bodo do montaže vskladiščene v tej hali

Stane Torkar Tudi dela pri prepustu za potok Javornik dobro napredujejo.

O delu jeseniške Delavske univerze

Več pozornosti izobraževanju delavcev

Program praznovanja občinskega praznika

SOBOTA, 28. 7. 1962

Ob 20.30

Žalna komemoracija pred spomenikom na Belem polju.

NEDELJA, 29. 7. 1962

Ob 9.00

Kros za pokal talcev okoli zasedene Hrušice.

Ob 15.00

Nastop modelarjev društva LT na igrišču pred domom

TOREK, 31. 7. 1962

Ob 18.30

Kulturno-športne prireditve pri kopališču »Ukova« na Jesenicah v izvedbi DPD Svoboda Jesenice. Odhod patrol z venci k spomeniku padlih borcev na Obranco in na pokopališče na Jesenicah. Po sporu prosta zabava.

SREDA, 1. 8. 1962

Ob 18.00

Otvoritev razstave spominskih obeležij NOB v mali dvorani doma na Hrušici.

Ob 19.00

Štafetni tek po ulicah mesta Jesenic.

SOBOTA, 4. 8. 1962

Ob 18.00

Promenadni koncert godb na pihala DPD Svoboda Javornik in Hrušica pred domom na Hrušici.

Ob 18.30

Otvoritev dvorane in odra v domu na Hrušici.

Ob 19.30

Slavnostna seja ObLO Jesenice na Hrušici.

Ob 20.00

Drama v treh dejanjih »Operacija« v dvorani doma na Hrušici v izvedbi DPD Svoboda Hrušica.

NEDELJA, 5. 8. 1962

Ob 9.00

Turnir v odbojki med društvi TVD Partizan, Dobrava, Mojstrana, enote JLA in Hrušica na igrišču pri domu na Hrušici.

Ob 10.00

Pionirske športne igre in strelsko tekmovanje z zračno puško na igrišču pri domu na Hrušici.

Ob 20.00

Ponovitev drame v treh dejanjih »Operacija« v dvorani doma na Hrušici.

SREDA, 8. 8. 1962

Ob 15.30

Društveni šahovski turnir članov društev in organizacij v domu na Hrušici.

SOBOTA, 11. 8. 1962

Ob 20.00

Večer plesov in pesmi jugoslovanskih narodov v izvedbi DPD Svoboda Jesenice v domu na Hrušici.

NEDELJA, 12. 8. 1962

Ob 9.00

Turnir v namiznem tenisu v mali dvorani doma v izvedbi TVD »Partizan« Hrušica.

Ob 20.00

Komedija v treh dejanjih »Nenavadni dogodek« v veliki dvorani doma v izvedbi mladinske sekcije DPD Svoboda Hrušica.

SREDA, 15. 8. 1962

Ob 15.30

Šahovska simultanka v domu na Hrušici.

SOBOTA, 18. 8. 1962

Ob 20.00

Glasbeni večer v veliki dvorani doma v izvedbi DPD Svoboda Hrušica.

NEDELJA, 19. 8. 1962

Od 15.00 dalje ljudsko rajanje ob zaključku praznovanja na Hrušici.

PRVA AKCIJA gorenjskih partizanov

Ob praznovanju občinskega praznika so v prejšnjih letih večkrat pisali o zgodovinski bitki na Obranci, premalo pa smo omenjali akcijo, ki so jo naši partizani izvedli v noči od 31. julija na 1. avgust leta 1941 v Mostah pri Žirovnici. O miniranju obeh cestnih mostov v Mostah pri Žirovnici je prvoborec tov. Ivan Vovk-Zivan pripovedoval:

»Prvi partizani na območju Jesenic so bili v glavnem razdeljeni v tri večje skupine: na Obranci, Hrastniku nad Koroško belo in na Mirci. V juniju in juliju nismo imeli v načrtu večjih akcij, čeprav smo si jih večkrat tudi želeli. Načrt za prvo akcijo je bil pripravljen po pomembni konferenci nad Kropo, ki je bila 17. julija 1941. Na tej konferenci je bil sprejet tudi sklep, da začnemo vstajo proti številčno močnejšemu okupatorju. Prvo akcijo je pripravil Jože Gregorčič – narodni heroj, izvedli pa smo jo dva dni po ustanovitvi Cankarjeve čete, ki je bila ustanovljena 28. julija 1941 na Obranci. Prvi komandir Cankarjeve čete je bil Polde Stražisar, komisar pa španski borec Franc Potočnik. Cankarjevo četo so sestavljali borci partizani, ki so se zadrževali v že omenjenih skupinah in je štela 40 ljudi. Prve akcije – miniranja obeh cestnih mostov, se je udeležilo trideset borcev, deset borcev, med njimi tudi ženske, pa je ostalo v taborišču. S to akcijo smo hoteli okupatorju ovirati promet preko cestnega mostu in smo delno tudi uspeli, saj je dobil most dve veliki luknji, leseni most, ki so ga nekoliko niže postavili Italijani, pa je bil popolnoma uničen. Po akciji smo se zbrali v Ratibovcu in se preko lesene brvi pri Muleju na Poto-

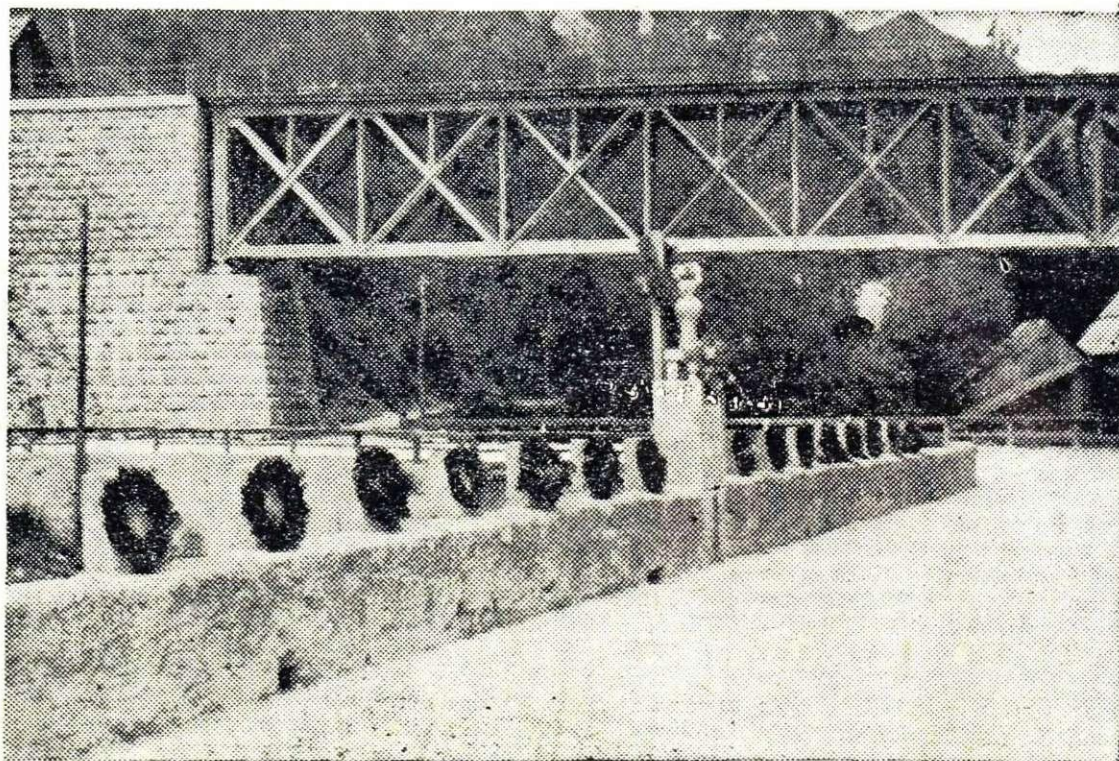
kih vrnili spet na dobavsko stran in na Poljane. Od tam smo nadaljevali pot na Obranco, tokrat z gorjanske strani. Ko smo bili oddaljeni od taborišča kakih 10 minut, smo zaslišali streljanje. Takoj smo vedeli, da bomo imeli opravka z Nemci, kmalu zatem pa smo odprli ogenj iz pušk tudi mi in Nemci so se takoj spet umaknili. Ko smo prišli v taborišče, smo ugotovili, da sta v tej borbi padla prvoborca Ferdo Koren in Viktor Arzenšek. Verjetno so Nemci napad na naše taborišče na Obranci pripravili že prej, možno pa je tudi, da so na našo akcijo v Mostah že po nekaj urah odgovorili s protinapadom. Obe akciji sta bili za prve partizanske borce izrednega pomena in jih tudi smatramo kot prvi akciji gorenjskih partizanov v letu 1941. Prebivavci Jesenic in okolice so tako spoznali, da so v naših gozdovih ljudje, ki so pripravljeni boriti se za svobodo tudi v najtežjih pogojih in proti mnogo močnejšemu sovražniku. Od teh zgodovinskih dogodkov je minilo že enaindvajset let, vendar so bili za nas toliko pomembni, da se jih s ponosom spominjamo.

Vlak »Bratstva in enotnosti«

Okrajni odbor Zveze borcev pripravlja sprejem okoli 300 tovarišic in tovarišev, ki bodo prispeli 7. septembra z vlakom »Bratstva in enotnosti« iz Valjeva in okolice. Najprej se bodo ustavili v Kranju, kjer bo zborovanje, nato pa bodo šli po vseh občinah k znanecem, ki so živeli pri njih ob izselitvi med narodno-osvobodilno vojno. Zveza borcev naše občine pripravlja prisrčen sprejem, ki naj bi se ga udeležili vsi prebivavci Jesenic in okolice. Po slavnostnem sprejemu je predviden ogled Jesenic, 8. in 9. septembra pa bodo gostje obiskali Drago, Begunje, Bled in Bohinj, po želji posameznikov pa tudi druge kraje. Skupinske prevoze bo opravilo avtoprevozniško podjetje »Avtoservis« Jesenice, po želji pa Avto-moto društvo na Jesenicah. Od tovarišic in tovarišev, ki so med vojno nudili iskreno gostoljubje našim izseljencem, se bomo pri srčno poslovili na železniški postaji Jesenice 9. septembra zvečer.

Občinski odbor SZDL Jesenice bo še obvestil o točnem prihodu in odhodu omenjenega vlaka, da bomo v čim večjem številu manifestirali bratstvo in enotnost naših narodov.

Branko Blenkuš

Cestni most v Žirovnici so partizani minirali že 31. julija 1941. Čeprav škoda ni bila velika, je bil vseeno promet za nekaj časa prekinjen

POL STOLETJA Tičarjevega doma

V nedeljo, 5. avgusta, bo Planinsko društvo Jesenice priredilo na Vršiču planinsko slavlje. Slavili bodo 50-letnico obstoja Tičarjevega doma, ki so ga izročili namenu 4. avgusta leta 1912. Pobudo za zgraditev tega planinskega doma je dal dr. Josip Tičar, takratni predsednik podruž-

Jeseniški svobodaši aktivni tudi poleti

Medtem, ko ostala kulturno-prosvetna društva v poletnih mesecih nimajo prireditve, je pri jeseniški Svo-

Sportniki ob občinskem prazniku

V počastitev letošnjega praznika občine Jesenice prireja jeseniško športno društvo teden tekmovanj v vseh letnih športnih panogah. Prireditve so se začele v nedeljo, 22. julija, z republiškim tekmovanjem v skokih v vodo na novem jeseniškem kopališču. V ponedeljek pa so odigrali stari in mladi funkcionarji športnega društva nogometno tekmo, ki se je končala z rezultatom 7:3 v korist mladih. Tekma je bila v razvedrilo nastopajočim, še bolj pa gledavcem, saj je v moštvu »starih« nastopilo nekaj igralcev, težkih čez 100 kilogramov, vendar so vsi zdržali 60 minut igre.

Istega dne je bila nogometna tekma med mladinci TVD Partizan Hrušica in mladinci delov. brigade »T. Tomšiča«, ki so jo brigadirji odločili v svojo korist z rezultatom 3:1. Na odbojškarskem igrišču pa so mladinci s Hrušice izgubili tekmo z brigadirji s 3:0, mladinke pa so z enakim rezultatom zmagale v srečanju z ekipo mladink delovne brigade.

Nadaljnja tekmovanja v okviru športnega tedna so vsaki dan v športnem parku Podmežaklja ter bodo zaključena 5. avgusta s turnirjem v kegljanju na asfaltu, kjer bodo nastopile nekatere najboljše slovenske ekipe.

Le to je v našem taboru

Srečno smo prispeli v naš tabor, v Kaštel Lukšič. Vse me je zelo lepo in voda top-la. Izvstno se počutim na morju, saj je tabor dobro urejen. Tudi organizacija je dobra, za kar je treba pohvaliti vse osebe. Žal se dopustu prehitro približa konec in se je težko vrniti domov. Vendar sem srečen, ker sem lahko prvič v življenju preživel svoj dopust na morju in se zato najlepše zahvaljujem sindikalnemu odboru in komunalnemu oddelku.

Jože Mravljec,
komunalni oddelek

nice Slovenskega planinskega društva iz kranjskogorskega sodnega okraja. Zgrajena je bila s sodelovanjem vseh prebivalcev od Rateč do Žirov, če im kot nekakšna protitež nemški planinski postojanki, sedanji Erjavčevi koči.

bodi letos obratno. Pihalni orkester deluje normalno, komorni zbor pa se pripravlja na gostovanje v Trbižu (Italija), kjer bo imel koncert 15. avgusta. DOLIK pripravljajo razstavo, ki jo bodo odprli na večer pred občinskim praznikom. Največ nastopov ima v načrtu ansambel narodnih plesov. Pred dnevi je bil večer narodnih pesmi in plesov v mladina, v sredo so plesavci gostovali na Bledu, danes pa bodo nastopili v Bovcu. 1. avgusta se bo ansambel narodnih plesov predstavil udeleženkam državnega šahovskega prvenstva, 4. avgusta pa odpotuje na Koroško, kjer bo najprej nastop v Beljaku, naslednji dan pa še pri Osojskem jezeru. Svoj program bo ansambel jugoslovanskih narodnih plesov izvajal 11. avgusta v okviru praznovanja na Hrušici, 15. avgusta pa bo nastop tudi v Trbižu. Spričo tolikšnih nastopov lahko trdimo, da DPD Svoboda »Tone Čufar« v poletnih mesecih še ni imela tako velike dejavnosti.

„Krepimo telo in duha“

Jutri se bo vrnila z otoka Stenjaka pri Pulji skupina 37 pionirji z Jesenic. O njihovem letovanju smo prejeli pismo pionirke Tatjane Razzelji in ga objavljamo v celoti.

»Na otoku Stenjaku pri Pulji smo že dva tedna in nam zelo prija vroče sonce in topla morska voda. Mnogo plavamo in se sončimo, igramo in krepimo telo in duha, da se bomo v prihodnjem šolskem letu še z večjim veseljem učili.

Našim staršem in vsem, ki so nam omogočili prijetno bivanje ob morju, pošiljamo mnogo prirodnih pozdravov.

Jeseniški pionirji
z otoka Stenjaka
pri Pulji

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornik III se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Jože Kunstelj
Javornik III

Med prvo svetovno vojno jo je uničevala brezsrčno in neodgovorno avstrijska soldateska, med obema vojnama pa so v njem gospodarili italijanski obmejni organi. Po osvoboditvi je Slovenski planinski dom bil preimeno- van v Tičarjev dom po pobudniku dr. Josipu Tičarju. V tem času je začelo oskrbovati in upravljati Tičarjev dom Planinsko društvo Jesenice. Z velikimi napori je skušalo zadostiti vsem potrebam, toda pomembnost Vršiča nujno potrebuje nov sodeben in večji objekt. Načrti zanj so izdelani, vendar bodo morali z adaptacijo Tičarjevega doma počakati, ker primanjkuje sredstev.

Zlati jubilej Tičarjevega doma bo v letošnjem letu največja planinska manifestacija. V soboto zvečer — 4. avgusta bodo zagoreli na bližnjih vrhovih kresovi, v nedeljo pa bo planinsko slavlje, na katerem bodo sodelovali tudi pevci, recitatorji in godba. Tako bo slovesno počaščen spomin dr. Josipa Tičarja in njegovega Slovenskega planinskega doma na Vršiču.

Tičarjev dom na Vršiču med gradnjo. Pobudo zanj je dal dr. Josip Tičar in se zato tudi po njem imenuje

Vtisi s popotovanja

Mislil, da vsakdo, ki po vojni pride spet v München, radovedno pričakuje, kaj bo videl in kakšno je mesto v doželi »gospodarskega čudeža«. Toda, ko pride tja, vidi spet staro mesto z novo železniško postajo ter velik promet po mestnih ulicah. Če opazuješ to veliko mesto, se ti zazdi, da je ena sama velika trgovina in banka obenem. Življenje teče kot velik stroj in človeka postane tesno, čeprav veš, da so ti ljudje okoli tebe še Bavarci in ne morda kakšni Prusi.

Namenil sem se tudi v Dachau. Znanci, pri katerih sem bil, so bili nad tem presenečeni in so smatrali, da je to pot, ki je odveč (pa niso slabši od drugih Nemcev in bi na enako mišljenje brez dvoma našel pri zelo mnogih). Z vlakom sem se pripeljal do mesteca Dachau, od koder je v taborišče slabo uro peš, ali pa se pelješ z avtobusom. Šel sem peš. Trikrat sem vprašal za pot tamkajšnje domačine in bil sem presenečen, da so mi vsi povedali in pokazali pot z vso resnostjo, vljudnostjo in človeško toplino.

O taborišču Dachau pri nas že vsak veliko ve. Tisti, ki so bili tam zaprti, vedo o njem največ in povedo, da je sedanjí Dachau le še zelo medla slika nekdanjega. Sam nisem bil v njem zaprt, toda vseeno mislim, da si obiskovavec po

tem, kar tam vidi, v delu taborišča, ki je spremenjeno v muzej, ustvari precej črna slika:

za lesenim in zidanim poslopjem — barako — krematorija in ob stezah v travo vidiš plošče z napisom »šest tisoč ustreljenih — strel v tilnik«. V vitrinah pa so dokumenti in slike, ki nazorno pričajo o grozodejstvih, potnih ploščah o narodnosti in številu kaznjencev, ki vsebuje celo vrsto imen narodov s štirih kontinentov! Čudno, pri vsej grozi se ti pri tej plošči zazdi, kot da bi bil spet doma (kot da bi bil nekje ob grobovih na begunskem vrtu). Gotovo so taki občutki obiskovalcev — pripadnikov naroda, ki nadejo ime svojega naroda zapisanega na tej plošči. Kaj ni ta kos sveta, ta zemlja, last vseh tistih ljudi in narodov, ki so na njej trpeli in umirali? Kaj ni to mednarodni kraj, mednarodna zemlja, do katere imajo Nemci samo toliko pravice, kolikor njihovih imen je zapisanih na njej.

V plinski celici (to ni tako majhen prostor), temnem prostoru brez oken, z na strop nameščenimi tuši brez vodovodne napelave in ciničnim napisom »Waschraum (kopalnica)«, se takoj spomniš dnevnika taboriščnega zdravnika, ki je opisoval grozote v taborišču Auschwitz. Tukaj sicer plina niso uporabljali zaradi

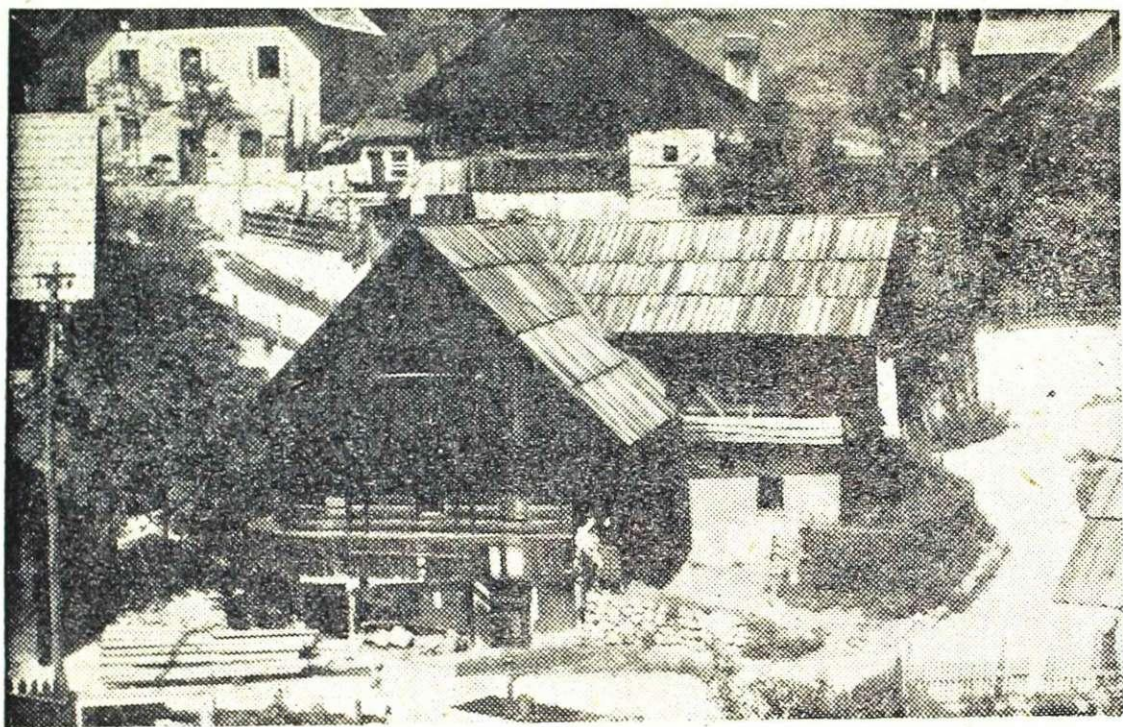
sabotaže na napeljavi tako piše v dachauskem vodiču. Skozi kopalnico prideš v krematorij, s pečmi kakor v industriji.

Pred izhodom iz stavbe je na mizi odprta knjiga in poleg napis: »Prosim Vas za mnenje!« V precej jeziki so zapisani vtisi, največ pa je nemških. Vsi so povečini dostojni kraju, le nek nadut objestnej je cinično zapisal po nemški: »Koliko takih taborišč je še vedno v SZ...«

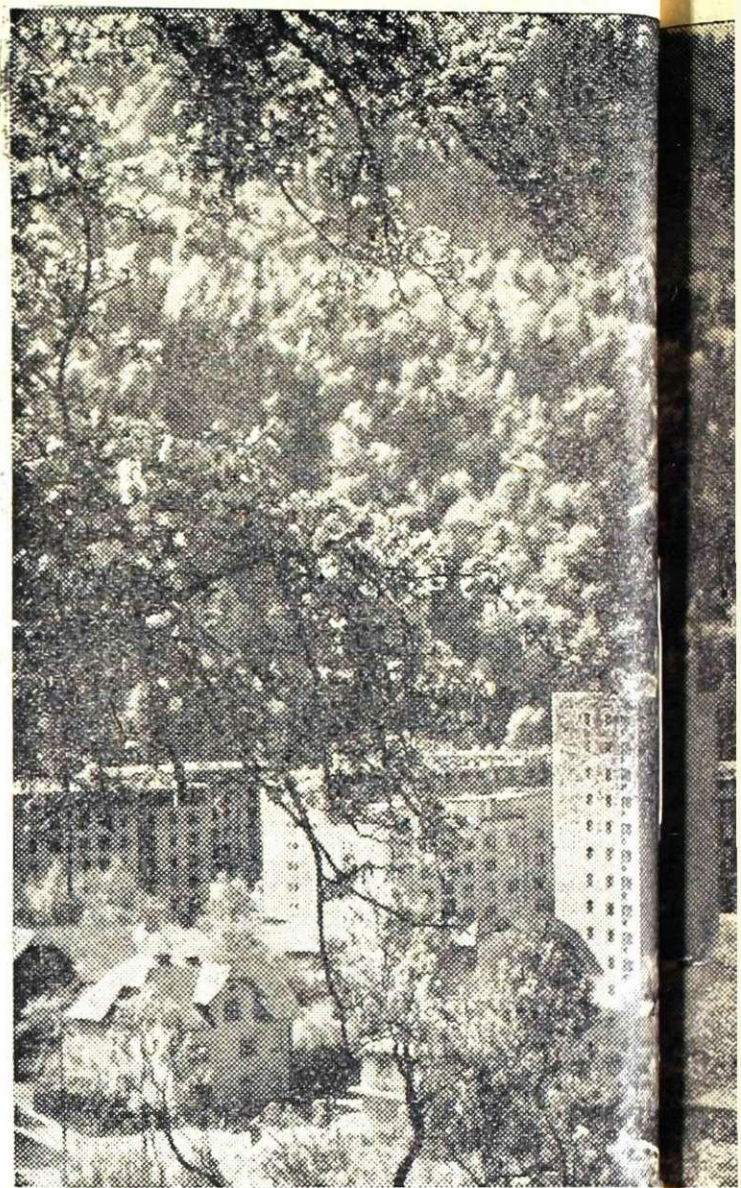
Tu si ni kaj izmišljati. Vsakega poštenega Nemca mora biti ob pogledu na to, kaj so njegovi sorodnjaki počeli, sram. Kogar ni sram in se izmika in išče izgovor, ne more biti pošten. Poštenjak bo priznal vse to če že ne jato, pa vsaj na tihem, sam pred seboj in se ne bo nikomur smogel pokazati poti v Dachau in tudi ne bo nikogar odvrčal od tega, da bi ga obiskal. To je madež, grd madež. Vsa tista dolga vrta narodov na tabli obtožbe. Opravičila ni.

Mogoče vsa ta dolga vrsta tistih, ki so bili tu, niti ni zlobna in ji ni do poročila — do upravičenega poročila! Pravo lahko, da so pripravili zaradi miru in sožitja med narodi veliko pozabiti, toda nihče nima pravice pričakovati, da pozabijo, ali celo zahtevati. Nemci sami pa naj manj

JESENICE NEKDAJ IN DANES

Najstarejši del Jesenic je naselje Murova, kjer so še ohranjene nekatere hiše, ki že predstavljajo kulturni spomenik. Morda bi kazalo kakšno od najstarejših zaščititi in jo tako obvarovati. Toda tudi na Murovi je vedno več novih stanovanj, sodobno urejenih, z velikimi in zračnimi okni, namesto majhnih in tesnih; na vsakem koraku se srečuje staro z novim (levo)

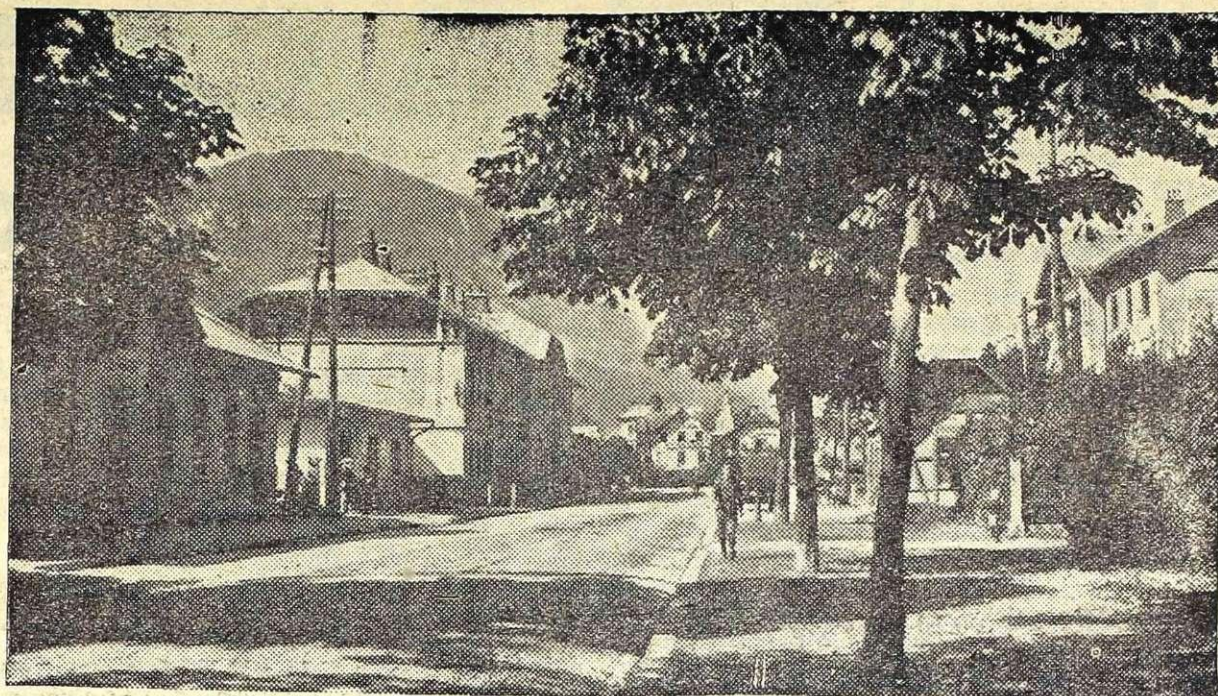
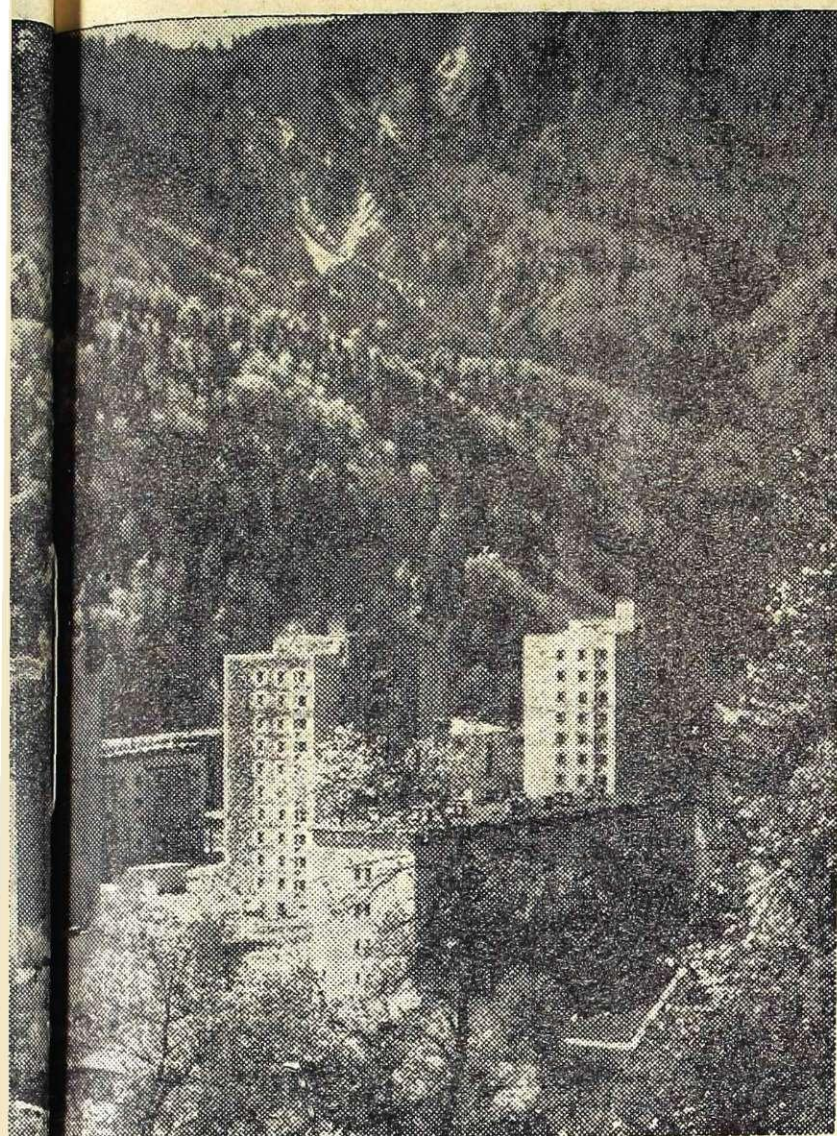

Stanovanjsko naselje Plavž se ponaša tudi s tremi stolpnimi, ki jih je 120 stanovanj. Prav bi bilo, da bi tudi v bodočnosti imeli njo stolpnic, saj zazidalne površine tudi na Plavžu ne manjajo (zgoraj)

Tudi Javornik in Koroška Bela posebno osvojena, zelo naglo spreminjata zunanji videz. (spodaj)

Jeseniški železar je poznan ne samo v Sloveniji, ampak tudi v tujini, temveč tudi izven naših meja. (spodaj)

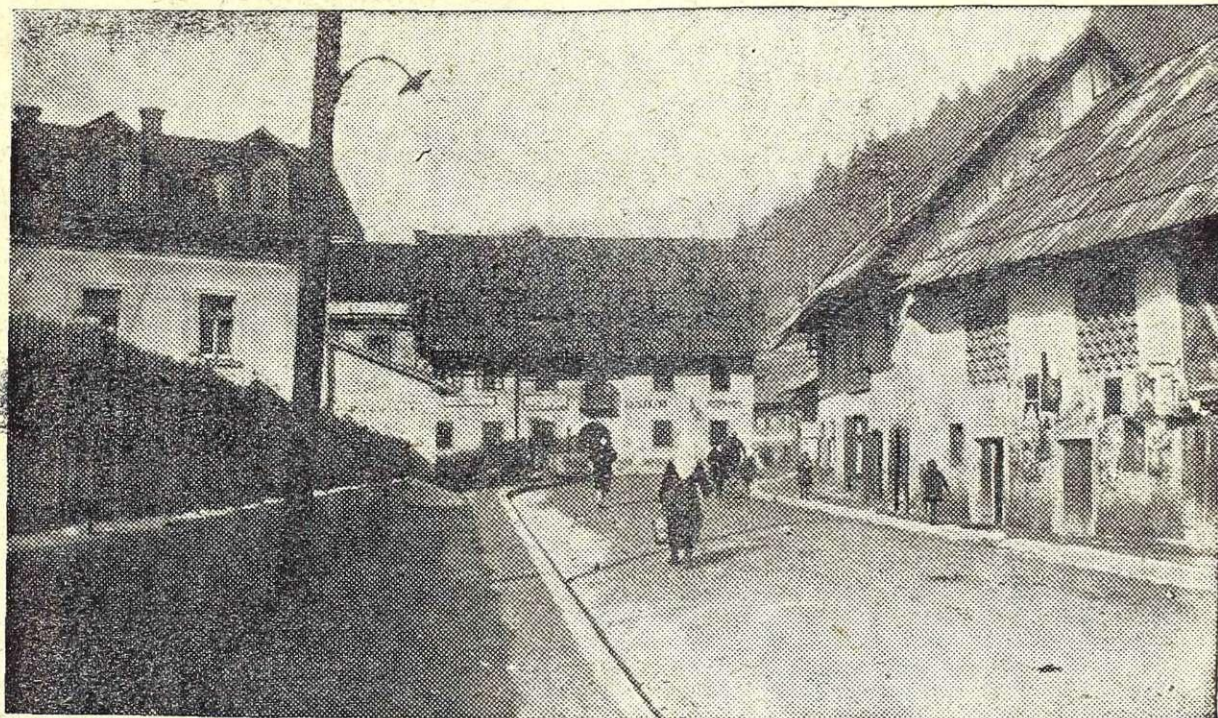

Jeseniška železniška postaja z okolico pred približno tridesetimi leti. Podoba tega okoliša je danes popolnoma spremenjena in prav pred kratkim so podrli tudi zadnje kostanje, ki so nekdanj predstavljal lep drevored

i st...ami, v kate-
doš...ili na grad-
žu...č na pretek
no...svoboditvi
z. (le
v...oži domo-
(sp...

Vsem občanom iskrene čestitke!

Letošnje prireditve v počastitev občinskega praznika so v glavnem na Hrušici, kjer bodo 1. avgusta slavnostno izročili svojemu namenu dograjeni družbeni dom in kjer slavijo 20. obletnico streljanja talcev na Belem polju (spodaj)

Tudi ta del mesta je danes popolnoma spremenjen. Hiše ob desni strani ceste so bile ob bombnem napadu 1. marca 1945 popolnoma porušene in je sedaj tam park.

Studorski „železni volk“

Kakšno je bilo pravzaprav slavno »noriško železo«, za katerega je Homer rekel, da je v trojanski vojni rezalo junakom glave, vemo prav malo. Če so noriško železo hvalili tudi rimski zgodovinarji, kot npr. Ovid, Tacit in Prokopij, je moralo biti za tedanje potrebe in čas res dobro.

Pri vsem tem, da so v Baconiji, tedanjem Bohinju (Južnem Noriku) izdelovali mnogo železa že v halštatski in zgodnji latinski dobi, nas danes zanimajo takratne peči, način topilništva, količina pridobljenega železa in njegova kvaliteta.

Na vse sedaj še ni mogoče odgovoriti. K sreči sem v Studorju — zgornji bohinjski dolini našel odgovor za mno-

žino železa, ki ga je dala ena antična »vetrna peč«. V bližini, kjer so v antiki v času ilirskih Karnov obstajale »Studorske — vetrne peči«, sem našel železnega volka. To je kos neobdelanega železa, pridobljenega v topilnem ognjišču. Volk ima obliko hlebčka s premerom 10 cm, ki je na sredini debel 2,5 cm. K sreči se je ohranil v celoti in tehta 0,45 kg. Po metalografski strukturi pripada feritnemu železu, kot je razvidno iz fotografije. Volk ni samo muzejska vrednost, temveč tudi pripomoček nadaljnjih raziskovanj. Teža in premer volka nam govorita o proizvodnji in dimenzijah »studorske vetrne peči«. Vetrnih peči nad vasjo Studor je moralo biti mnogo, če upoštevamo malo količi-

no enkrat pridobljenega železa in obsežen kompleks z nahajališči žilindre, ki vsebujejo od 37 do 70 % zaostalega železa. Po fragmentih

Kemična analiza žilindre:

SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	FeO	Mn ₂ O ₃	CaO	MgO	P ₂ O ₅	SO ₃
26,58	6,65	4,26	53,53	2,18	3,14	0,96	0,73	0,12

Kemična analiza ognjevdzdržnega materiala:

SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	CaO	MgO	P ₂ O ₅	SO ₃
62,80	21,10	11,10	2,00	1,70	0,18	0,00

Po vsem tem, kar je danes znanega, sodimo, da so tehniko topilništva posredovale italške dežele in da so vetrne peči v Bohinju prilagodili kisli limonitni železni rudi — bobovcu. Studorske peči so bile na strmem pobočju, izpostavljene močnemu vetru, ki je pihal od Bohinjskega

topilnih ognjišč je moč sklepati, da so bila obzidana z ognjevdzdržnim materialom, okrog katerega je bila še ilovica in dolomitno kamenje.

jezera, vendar z gotovostjo ne moremo trditi, če so takrat izkoriščali samo naraven veter, ali pa so ob pomanjkanju vetra uporabljali še ročne ali nožne mehove. Za pridobivanje železa v obliki volka je morala biti dosežena zadostna temperatura ob razmeroma konstantnem močnem vetru.

V prihodnje bo treba pri raziskavah studorskih vetrnih peči upoštevati dejstvo, da preko Studorskega pobočja pihata dva vetrova, to je dnevni in nočni. Dnevni veter, ki piha po dolini, je usmerjen proti hribu, nočni, ki ga domačini nazivajo »nočnik«, pa piha izpod Triglava in preko pobočij v dolino. Ker je topilni proces trajal najmanj 24 ur, je treba upoštevati tudi »nočnik«.

Studorski »železni volk« je dragoceno gradivo iz časov, ko je južno noriško železo osvajalo dežele onstran Južnih Alp. Za sedaj nam je železni volk poleg žilindre edini vodnik k boljšemu razumevanju tehnike topilništva v Bohinju, ki mu pripada častno mesto v naši železarski zgodovini.

Aleksander Rjazancev

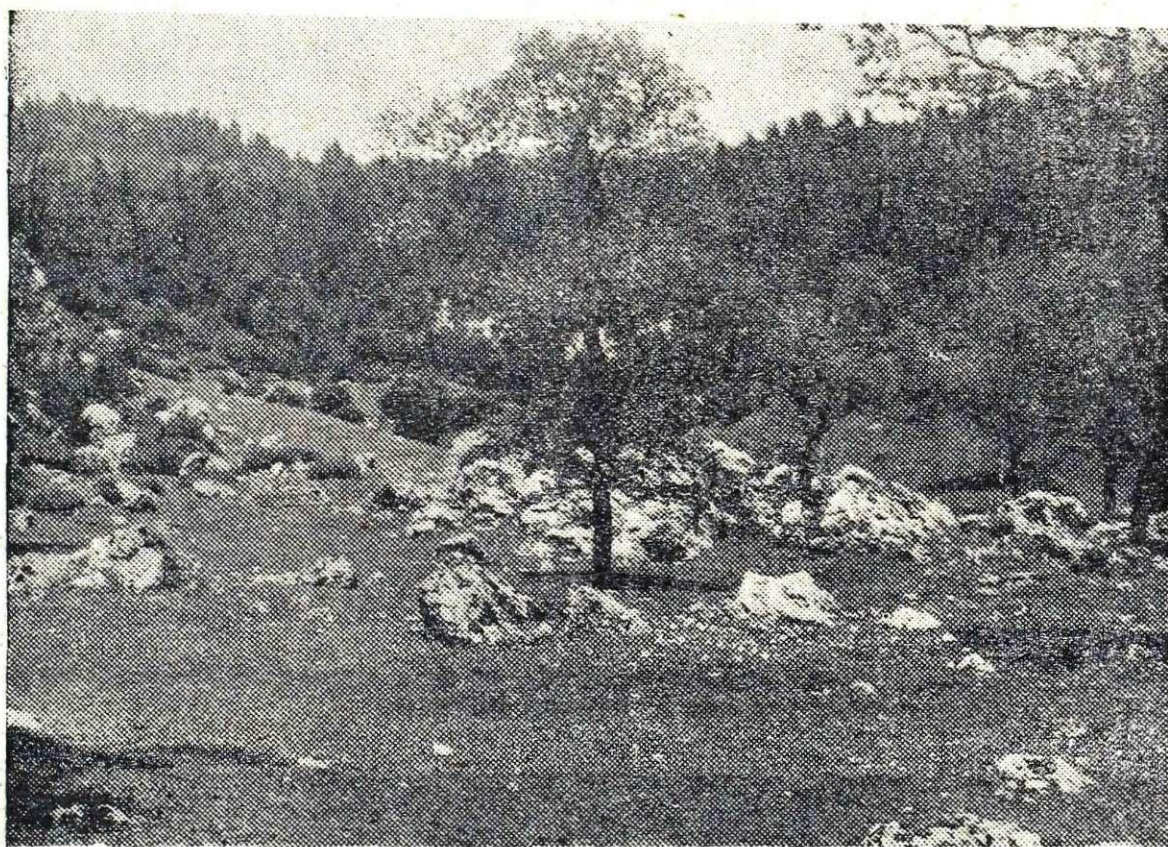
V majhni vasici Blagojev Kamen...

V majhni vasici Blagojev Kamen ob rečici Pek v bližini Majdanpeke, blizu romunske meje, je topilnica zlata in ferowolframa.

Tu so pred dvema letoma začeli topiti ferowolfram, ki je za jugoslovansko železarstvo neobhodno potreben pri izdelavi orodnih in brzoreznilnih jekel. Zaradi pomanjkanja deviz je bila proizvodnja domačega ferowolframa zelo dobrodošla našim jeklarnam, ker so s tem odpadle velike težave pri nabavljanju te važne zlitine v inozemstvu.

Topilnica ferowolframa v Blagojevem Kamnu je zelo majhna in je v stavbi nekdanje električne centrale. Ker ima ferowolfram zelo visoko tališče (3380° C), ga je nemogoče pri temperaturi, ki jo lahko dosežemo v obločni elektro peči, dobiti v tekočem stanju, temveč ga proizvajajo v tesnem stanju. Ta način proizvodnje določene kovine ali fero zlitine imenujemo pastopek »na volka«, ki ga uporabljajo tudi v tej topilnici. Wolframov koncentrat z okrog 40 % W preide v dveh malih obločnih elektro pečeh s kapaciteto 100 kg ferowolframa na šaržo. Vsaka peč ima tri grafitne elektrode, s premerom 180 milimetrov in transformator z 260 kVA. Regulacija elektrod je ročna, kar povzroča nekatere težave pri taljenju. Dno in stene elektro peči so prej izdelovali iz mešanice sintermagnezita in katrana, danes pa izdelujejo dno iz amorfnih elektrod, stene peči pa pšejo s sintermagnezitom in vodnim steklom, ki ga dodajajo kot vezivo.

(dalje na 9. strani)

Kraj pod vasjo Studor, kjer so bile vetrne peči

Svetovna proizvodnja nafte v letu 1961

Nafta postaja iz leta v leto bolj važna energetska surovina in zato tudi njena proizvodnja vedno bolj raste. V letu 1961 se je proizvodnja nafte v svetovnem merilu dvignila od 1051 milijonov ton v letu 1960 na 1119 milijonov ton ali za 6,5 %. Iz spodnje tabele je razvidna proizvodnja, razdeljena na štiri največja področja.

	mil. ton		%	
	1961	1960	1961	1960
Severna in Južna Amerika	586	566	53	54
Bližnji vzhod z ZAR in SZ	449	413	40	39
Evropa in Afrika brez ZAR in SZ	50	39	4	4
Daljni vzhod	34	33	3	3
Skupaj	1119	1051	100	100

Preko polovice zvišanja proizvodnje, 68 milijonov ton v letu 1961, odpade na Bližnji vzhod in od tega največ na Sovjetsko zvezo, medtem ko

se je v obeh Amerikah zvišala proizvodnja za 20 milijonov ton in v Evropi ter Afriki za 11 milijonov ton. Iz naslednjih tabel je razvidno zvišanje proizvodnje v posameznih deželah Južne in Severne Amerike, Bližnjega vzhoda in v Sovjetski zvezi.

	mil. ton			mil. ton	
	1961	1960		1961	1960
SZ	166	148	ZDA	353	347
Kuwait	83	82	Venezuela	151	148
Saudska Arabija	68	62	Kanada	31	26
Iran	59	52	Mehika	15	14
Irak	49	48	Argentina	12	9
Kuwait (neutr. cona)	9	7	Kolumbija	8	8
Katar	8	8	Trinidad	7	6
Ost. dežele	7	6	Ost. dežele	9	8
Skupaj	449	413	Skupaj	586	566

Zvišanje proizvodnje v Evropi, Afriki in na Daljnem vzhodu je bilo v posameznih deželah naslednje:

	mil. ton			mil. ton	
	1961	1960		1961	1960
Indonezija	21	21	Alžir	16	9
Kitajska	7	6	in Sahara	12	12
Britanski Borneo	4	4	Romunija	6	6
Ost. dežele	2	2	Nemčija	16	12
Skupaj	34	33	Ost. dežele	50	39

Z ozirom na proizvodnjo v letu 1961 si sledijo posamezne dežele, ki proizvajajo letno več kot 10 milijonov ton, v naslednjem vrstnem redu:

	mil. ton cca			mil. ton cca	
	1961	1960		1961	1960
ZDA	353	32	Kanada	31	3
SZ	166	15	Indonezija	21	2
Venezuela	151	13	Alžir in Sahara	16	1
Kuwait	83	7	Mehika	15	1
Saudska Arabija	68	6	Argentina	12	1
Iran	59	5	Romunija	12	1
Irak	49	4			

Teh trinajst dežel je proizvedlo v preteklem letu skupno 1036 milijonov ton nafte, oziroma 93 %.

K.

»Sporočili so, da so po hudem odporu vrh zasedli in da imajo enega mrtvega in enega ranjenega. Banditi so poskakali čez v Krmo in niso našli nič razen njihove opreme,« mu je pojasil službujoči.

»Spet zaključek, ki sloni na domnevi. Napačen seveda. Kdo je ponoči ugotovil, kam so poskakali. Če jih niso našli, so še neke gori in morda bodo imeli že čez nekaj ur lepo dobro jutro od tistih, ki leže dozdevno razbiti pod prepadnimi čermi v dolini onstran grebena. »E, spoštovana moja kolega, lomimo ga in na ta način te dežele ne bomo očistili, to si zapomniti! Vzpostavita zvezo s skupino na vrhu in zahtevajta od njih pojasnila, kaj se dogaja v steni! Potem zbudita stotnika Wesselbrunerja, da odredi moštvo in da točna navodila za vzpon!«

Presedel se je na zaboj in se zastrmel v zemljevid. V normalnih pogojih bi stena, pod kakršno so se zatekli partizani ne predstavljala alpinistu njegovega kova nobenih težav. Stopetdeset metrov s policami prepreženega sveta, ki niti ni povsod navpično rezan, je delo za nekaj ur tudi v najhujšem snegu. Tako je premišljeval Walter Eisberger.

Peter Skalar:

5

Ranjeno srce

A ni si znal predstavljati, kako naj se vzpon v ta svet ljudje z opremo in orožjem, če so že tri dni brez hrane prezebali v snegu.

Potem je natanko premislil dogodke zadnjih dni in zazdelo se mu je mogoče, da bi partizani v skrajni sili tvegali tudi nočni vzpon v steno.

»Ali je zaključek poveljstva pravilen?« se je spraševal. »Že drugi dan boja sem si dejal, da je vrag v teh ljudeh. Morda lahko izplezajo tudi skozi steno, ki je nad njihovim položajem. A po vsem, kar so počeli zadnje dni, bi dejal, da so razumni ljudje in sposobni vojaki. Naši so se na vrhu dovolj glasno najavili in dejal bi, da oni ne bodo lezli gor. Bom že videl, kaj so počeli to noč, saj bo kmalu dan,« si je mrmral in se malomarno ozrl po stotniku Wesselbrunerju, ki je vstopil v šotor.

Wesselbruner je bil vojak vsak trenutek in v vsakem položaju. Zato je težko prenašal Eisbergerjevo nevojaško vedenje. Na poročnikov malomarni pozdrav ni odgovoril, pač pa je segel po navodilih poveljstva in se zamislil nad njimi. Iz telegrafskega traku je ugotovil, da je poveljstvo odredilo takojšen vzpon v steno in da je Eisberger določen za vodjo. Spreletelo ga je vidno zadovoljstvo.

Službujoči oficir, ki je bil med tem poiskal zvezo s posadko na Škrbini, je vstopil in poročal:

»Možje so na mestu. Vso noč niso opazili pod seboj nobenega gibanja. Prosiyo, da dovolite prenos ranjenega gefreiterja Hoferja v preobvezovališče.«

Wesselbruner se ni menil za službujočega in poročilo je skoraj preslišal, pač pa je pohitel z naročilom Eisbergerju:

»Vi, poročnik, boste vodili skupino, ki se bo vzpela na Podrtijo. Drugo skupino vodi službujoči oficir Müller. V vsaki skupini bo dvajset mož. Izberite jih takoj! Preden izvašite povelje, gospod poročnik, pa stopiva pred šotor in ponovno preveriva položaj! Službujoči! Naročite, naj sprožijo dvajset belih raket in presvetijo stene!«

Stopila sta pred šotor in uperila daljnogled v prostor med vrhom in položaji, ki so jih še o mraku branili partizani. V steni nista opazila nobenega gibanja.

»Najbrž se vzpenjajo po kakem žlebu, kjer jih ni mogoče opaziti. Kraj jim je očitno dobro znan,« je s podarkom izkušenega oficirja dejal Wesselbruner.

»In če so kakor sinoči in predsinočnim ostali tudi nocoj na položajih, gospod stotnik? Se vam ne zdi, da bi bilo potem nesmiselno zahtevati od moštva novih naporov?« je dejal Walter tako malomarno, da je Wesselbrunerja razdražil. Komaj se je krotil, ko mu je odvrnil:

»Gospod poročnik naj izvoli ohraniti zase svoje domneve! Banditi bodo tvegali vzpon skozi steno in sestop v planino Kal. Vaša naloga je, da jim to preprečite. Razumeli, gospod poročnik?«

»Vrag te vzemi!« je zagodel Eisberger in potem glasno dejal: »Če bo tako, zakaj me ne pošljete naravnost na Kal? Stavim z vami, gospod stotnik, da so tako premrli, da jim bom lahko brez odpora nadel lisice in jih prignal sem.«

Rezervni stotnik Wesselbruner je ob teh besedah doživel največjo predrznost, odkar je bil pred dobrima dvema letoma vpoklican. Eisbergerjevo vedenje mu je bilo zadosten dokaz, da so za neuspehe v boju z gverilci krivi premajhna hrabrost in vzdržljivost moštva in oficirjev ter nevojaško ponašanje nekaterih poveljnikov. Med slednje je sodil zlasti Eisberger, ki bi moral po njegovem že davno pred vojaško sodišče. S težavo se je ukrotil in odsekano ukazal:

Brigadirji druge mladinske delovne brigade Toneta Tomšiča morajo izkopani material naložiti tudi na vagončke in ga odpeljati. Svojo delovno obveznost vsak dan tudi presegajo, četudi morajo vse delo zaenkrat opraviti ročno

Partizanski večer v mladinskem naselju

V torek, 24. julija, sta mladinsko naselje »Ferda Korena« in brigadirje Tomšičeve brigade obiskala prvoborca Ivan Vovk-Živan in Ciril Trilar-Ciro. Na partizanskem večeru so zapeli nekaj partizanskih pesmi in prebrali življenjepis prvoborca Ferda Korena, po katerem se imenuje tudi mladinsko naselje. Tov. Ivan Vovk-Živan je mladim brigadirjem pripovedoval o ustanavljanju prvih partizanskih edinic na Gorenjskem, prvoborec Ciril Trilar-Ciro pa je opisal dogodek iz borbe vrh Stola, v kateri je padel tudi prvoborec Jože Koder.

Brigadirji so povabili na partizanski večer tudi mamo padlega prvoborca Ferda Korena, ki pa se zaradi bolezni prireditve ni mogla udeležiti. Zaradi tega je odšla k njej na dom delegacija mladih brigadirjev, ki ji je izročila šopek cvetja in darilo. Partizanski večer je bil dobro pripravljen in bo ostal mladim brigadirjem v prijetnem spominu.

Iz mladinskega naselja „Ferda Korena“

II. MDB „Toneta Tomšiča“ prejela specialno pohvalo

Svet skupnosti mladinskih naselij na Jesenicah se je v dneh 18. in 20. julija sestel k seji in sprejel sklep, da podeli II. MDB »Toneta Tomšiča« specialno pohvalo in naslov udarniška ter brigadi »Tomaža Godca« v Kranjski gori udarništvo in pohvalo.

To priznanje je bilo namenjeno za dosežene uspehe v prvi dekadi. Brigadirji Tomšičeve brigade so delali v dveh izmenah in dosegli prav dobre uspehe s povprečjem preseganja norme 113 % in efektivnih norm 97,5 %. —

V majhni vasici Blagojev Kamen

(nadaljevanje z 8. strani)

Stene vzdržijo do 50 šarž, dno peči pa blizu 100 šarž.

Šarža traja 6 ur. Po končanem procesu izvlečejo iz peči »volka« — ferowolfram, ki ga ohladijo in nato razbijejo na manjše kose.

Na leto proizvajajo okoli 250 ton te zlitine, kar je več, kot so jugoslovanske potrebe. Zato nameravajo presežek izvoziti v druge države.

Pripravljajo se, da bodo v bližnji prihodnosti začeli proizvajati tudi feromolibden, ki ga zdaj v celoti uvažamo za potrebe naših jeklarn.

Franc Gorjanc

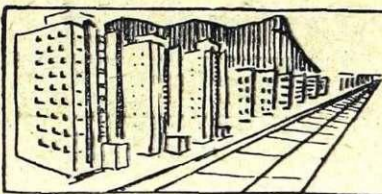
Brigadirji so upoštevali higiensko-tehnične predpise, razen v prvih dneh, ko to ni bilo mogoče. Brigadirji so lepo uredili tudi naselje »Ferda Korena« in zato zaslužijo pohvalo in priznanje. Brigada se lahko pohvali z uspehi tudi pri delu v samem naselju, kajti življenje v naselju je bilo vedno pestro in razgibano in skoraj ni bilo dneva, da ne bi imeli večje prireditve.

Tudi naselje »Petra Ruparja-Pera«, kjer dela brigada »Tomaža Godca« v Kranjski gori, je zelo lepo urejeno. Brigada Smučarske zveze dela na delovišču družinske smučarske proge na Vitrancu v Kranjski gori na eno izmeno po 6 delovnih ur. Tudi ta brigada se ponaša z lepimi delovnimi uspehi, saj brigadirji presegajo normo s 121 % in efektivnih ur 94 %. Omenjena brigada bi lahko dosegla še večje uspehe, če bi bile priprave od strani strokovnega izvajavca del v redu opravljene. Pri urejanju

notranjega življenja je brigada dosegla zadovoljive uspehe in lahko pričakujemo, da bodo v drugi dekadi uspehi še večji.

Jutri dopoldne bo z vlakom, ki odpelje z jeseniške železniške postaje ob 10.05, odpotovala II. MDB »Toneta Tomšiča«. Z delom te brigade smo bili v minulem mesecu lahko zadovoljni, kar potrjujejo tudi doseženi rezultati, ki so razvidni iz poročila prve dekade. Z delom, ki so ga opravili mladi brigadirji na Jesenicah, so zadovoljni investitorji, kakor tudi gradbeno podjetje »Sava«, ki v tem primeru nastopa kot tehnični izvajavec del pri izgradnji novega športnega parka Podmežakljo.

Prihodni teden odpotuje iz Kranjske gore tudi MDB »Tomaža Godca«, istega dne pa pridejo na Jesenice novi brigadirji, ki bodo nadaljevali z delom. Jeseničane in okoličnine vabimo, da se v polnem številu udeležijo odhoda mladinske brigade z železniške postaje in da pozdravijo tudi mlade brigadirje z Raven na Koroškem, ki pridejo na Jesenice prav tako jutri z vlakom ob 17. uri popoldne.

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Za večjo in kvalitetnejšo gozdno proizvodnjo

V minulih dneh so bili v vseh večjih krajih naše občine sestanki, na katerih so bili lastniki gozdov seznanjeni z novim načinom gospodarjenja in problematiko podružbljanja gozdov. Ker je tudi v naši železarni zaposlenih precej sodelavcev, ki so lastniki gozdov, ne bo odveč, če opozorimo na nekatera najvažnejša določila zakona o gozdovih državlanske lastnine.

Najprej naj opozorimo na 36. člen tega zakona, v katerem je poudarjeno, da z gozdovi v državljanski lastnini gospodarijo njihovi lastniki, so pa možnosti, da le-ti sklepajo z gospodarsko organizacijo kooperativno zakupno, ali kakšno drugo pogodbo o gospodarjenju. Tako pogodbo bodo morali skleniti po 4. točki ObLO vsi tisti lastniki gozdov, ki niso kmetje. Pristojni svet za gozdarstvo pri ObLO pa lahko odloči, da v nekem gozdu, ki je v državljanjski lastnini, gospodarji gospodarska organizacija, v primeru, če lastnik slabo gospodarji, ali pa če tako narakujejo skupni gospodarski interesi. Na tej osnovi in v skladu s 37. členom zakona lahko svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri ObLO izda odločbe o obvezni kooperativni pogodbi z vsemi gozdnimi posestniki. Želeči je, da bi bilo sklenjanje pogodb prostovoljno, saj zakon ureja razmerje kmetov do gospodarske organizacije tako, da vzbuja pozitiven odnos do kooperantov in tudi štiti družbeni interes do gospodarjenja z gozdovi.

S podružbljanjem gozdne proizvodnje na prostovoljni osnovi, v nekaterih primerih pa tudi obvezno, hočemo doseči večjo proizvodnjo, kakor je bila v privatni lastnini. Če bi izkoristili vse možnosti tehničnega nivoja gozdne proizvodnje, potem bi lahko proizvodnjo celo podvojili, kar je v skupnem interesu družbe in posameznih lastnikov gozdov. Okrepitev ali izboljšanje gozdarstva zahteva, kot modernizacija kmetijstva, znatna tehnična sredstva in dobro poznavanje moderne tehnologije. To sta dva faktorja, brez katerih si ne moremo predstavljati napredka v privatnih gozdovih. Seveda tudi razdrobljena gozdna proizvodnja ne predstavlja take gospodarske osnove, da bi bila individualna uporaba strojev, tehnične opreme in strokovnega vodstva rentabilna. V nekaterih primerih lastniki gozdov nimajo pravega interesa za večjo gozdno proizvodnjo in v gozdovih vidijo le trenutne koristi in se premalo zanimajo za stalnost proizvodnje in važnost ostalih funkcij gozda.

V 38. členu zakona je določeno, katerim gospodarskim organizacijam prepusti ObLO v gospodarjenje gozdove bodisi s kooperativnimi in zakupnimi pogodbami, ali z odločbo po 37. členu zakona. To vprašanje je v našem okraju že urejeno.

Občinski ljudski odbori so gozdnoureditvene načrte dopolnili še s posebnimi odločbami, v katerih je poudarjeno, da letne in perspektivne načrte gozdnega gospodarjenja sestavlja in izvaja gospodarska organizacija. Ta je zadolžena tudi za gospodarjenje po ureditvenem načrtu. Osnovna proizvodna enota v okviru gozdnogospodarskega

načrta je oddelek oziroma odsek, lastniki gozdov pa se morajo glede gozdne proizvodnje podrediti.

V gozdovih, ki niso last kmetov in sami ne sekajo, bo v bodoče izvajala dela v gozdni proizvodnji samo za ta dela pooblaščen gospodarska organizacija s kvalificiranimi delavci. Gozdno gospodarska organizacija tudi sklepa, v skladu z obstoječimi predpisi, z lastniki gozdov kooperacijsko, zakupno ali kakšno drugo pogodbo za gospodarjenje v njihovih gozdovih in to najmanj za dobo deset let.

Personalne vesti

Personalne vesti od 1. do 15. julija 1962: 15 sprejetih delavcev, 30 obračunanih delavcev, 6 sprejetih uslužbenec in 1 obračunan uslužbenec.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI DOLGO- LETNI SODELAVCI

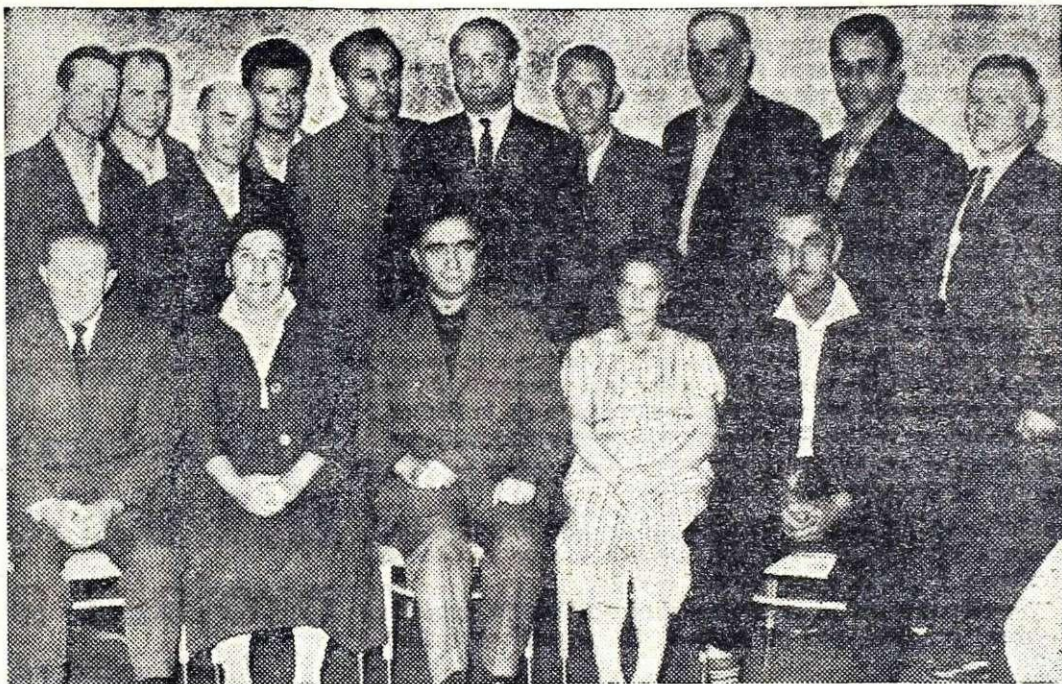
ANDREJ DOBRAVEC, roj. 1904, žična valjarna - v ŽJ 35 let in pol; JANEZ DOBRAVEC, 1904, montaža - v ŽJ 22 let; IGNAC GABRIJEL, 1906, mehanična delavnica - jermenarna - v ŽJ 38 let; ALOJZ LAH, 1907, Javornik II - v ŽJ 21 let; FRANC MEŽEK, 1906, livarna - v ŽJ 26 let; JANEZ SIMNIC, 1907, plinska in vodna energija - v ŽJ 29 let; JANEZ VENGAR, 1906, Javornik II - v ŽJ 40 let; ANTON POTOČNIK, 1907, mehanična delavnica - v ŽJ 22 let; JULIJANA SVETINA, 1910, hladna valjarna - v ŽJ 7 let; IVAN MIRTIC, 1907, žebeljarna - v ŽJ 40 let in pol; JOŽE TAVČAR, 1907, elektrodni oddelek - v ŽJ 40 let; JAKOB SODJA, 1907, martinarna - v ŽJ 36 let; VALENTIN SRNA, 1908, gradbeni oddelek, v ŽJ 19 let in pol; LEOPOLD ČIMŽAR, 1901, gradbeni oddelek - v ŽJ 25 let; FRANC DOVŽAN, 1907, martinarna - v ŽJ 25 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Rešitev križanke iz prejšnje številke

Vod.: 1. smola, 6. sklon, 11. pridobivanje, 13. leha, 14. Avar, 15. nd, 16. oba, 17. Odak, 18. mir, 19. trg, 20. lan, 21. raca, 22. Olt, 24. namera, 26. ilo, 28. met, 29. znanje, 32. Dik, 34. vlak, 35. Eva, 37. nos, 39. dar, 40. brki, 41. Ada, 42. at, 43. Real, 44. dren, 45. Javorničanka, 48. arija, 49. di-nas.

Navp.: 8. L(ev) N(ikolajevič), 36. A(nton) I(ngolič), 47. Č(argo) I(van).

Vodstvo predelovalnih obratov je priredilo v petek 20. julija poslovilni dan dolgoletnim sodelavcem. Slavljenici so se zbrali v zgornjih prostorih Kazine. Med njimi so bili: Franc Bručan, Jakob Smolej, Albin Noč, Maks Vister, Marija Šranc, Ivan Mirti, Ivana Blažič, Jernej Kalan, Maks Rabič, Srečko Rijavec in Kristina Menoni. Za neumorno delo se jim je zahvalil grupni šef, inž. Miroslav Nikolič, slovesu pa so prisostvovali tudi obratovodje predelovalnih obratov. Vsi udeleženci so upokojenim sodelavcem želeli, da bi še mnogo let uživali zasluženi počitek, le-ti pa kolektivu, da bi imel pri nadaljnjem delu še mnogo uspehov.

Dopisujte v Železarja

Preberite

Tretja kratka zgodba

Okrožnica... Prepovedano je kuhanje kave in pogoščevanje z alkoholnimi pijačami. Določene so cene jedil za pogoščevanje gostov. Za visoke goste: jedača in pijača, za srednje: jedača brez pijače, za nizke: po jedilnem listu »Kazine«. Pravilno, treba je varčevati. Kam bi prišli, če bi vsakega gosta pogostili s predjedjo in pijačo! Če še dodamo, da »morajo« biti z vsakim tujim gostom še dva ali trije naši, potem pogostitev narašča v zakonski progresiji. (Če bi kdo to evidentiral, bi lahko ugotovil, da od toliko in toliko pogostitev dobra polovica odpade na »goste« iz našega podjetja. Sreča je, da take evidence ni, ker bi nam lahko odkrila še kaj drugega!) Glavno je, da smo naredili program varčevanja, da vemo, kam gre vsak dinar in da se tega držimo. To je popolnoma pravilno. Ker, kdor ne varčuje, tudi ne more imeti. Toda mi hočemo imeti, prav

zato, ker je naše podjetje veliko in da ne bi rekli, da se ne brigamo za malenkosti.

Slišim, ko pripovedujejo, da gredo v našem podjetju v nič sto tisoči. Ne verjamem! Ali se lahko to zgodi, če tako strogo gospodarimo s pisarniškim materialom in drugimi drobnarijami in da bi šli sto tisoči v nič... Toda, pogledajte, res je...

V maju se je v ponovci ohladila šarža, ker je zmanjkalo električnega toka. Škode, čez 600.000 dinarjev! V valjarnah smo izgubili zaradi prekvalifikacije pločevine (iz kotlovske v navadno) v maju čez 6.000.000 oziroma čez 200.000 dnevno!

Koliko je še takih primerov... Vsak dan... In nihče ni kriv! Toda milijoni gredo res v nič...

Res je, mnogo kave in pijače se je popilo v enem letu... Toda to predstavlja le enodnevno prekvalifikacijo pločevine v valjarnah.

Zdi se mi, da to niso malenkosti.

Mačehovski odnos do športnika

ŠPORT IN KULTURA

Ožbi Vister je izpolnil normo za udeležbo na evropskem atletskem prvenstvu v Beogradu

Jeseniška, slovenska in jugoslovanska športna javnost dobro pozna republiškega in državnega prvaka v hitri hoji, člana našega kolektiva, Ožbija Vistra. Ta skromni in tihi športnik je že 10. junija na izbirnem tekmovanju v Ljubljani dosegel visoko postavno normo za udeležbo na evropskem prvenstvu v Beogradu. Toda kljub temu ni dobil nobene podpore, kot jo dobijo vsi atleti, ki so to normo izpolnili, in se popolnoma sam pripravlja na bližnje državno in evropsko prvenstvo v Beogradu. Le za priprave za tek ob žici okupirane Ljubljane je dobil od športnih forumov in organizacij 5000 dinarjev (pet tisoč!). Tak mačehovski odnos do športnika amaterja je prav gotovo nepravilčen in zavira še večje uspehe poštvalnega tekmovavca, ki zelo mnogo žrtvuje za svojo tako naporno panogo.

Ožbi Vister je izšel iz vrst alpskih smučarjev, za atletiko pa ga je navdušil tovariš Mirko Benedičič, in to za tek na dolge proge in hitro hojo.

Sicer smo že navajeni, da imajo višji telesnovzgojni in športni forumi tak ali podoben odnos do podeželskih športnikov-samorastnikov in res amaterjev, toda nerazumljivo pri tem je, da se za Vistra in njegove tovariše ne zavzamejo dovolj tudi ljudje, ki poznajo njihova prizadevanja in napore, vložene v intenziven in nujno potreben trening. — Tako predanim športnikom, kot so Vister, Benedičič in Tabaković, bi morali nuditi vso potrebno moralno in materialno pomoč tudi Občinska zveza za šport in telesno vzgojo, športno društvo Jesenice in matični atletski klub. Velik del krivde je na nas samih, ker ne znamo ceniti velikih na-

porov in bi morali biti ponosni na uspehe nekaterih naših športnikov na domačih, republiških, državnih in evropskih ali svetovnih tekmovanjih prav tako, kot na uspehi, ki jih dosegamo v proizvodnji.

Mačehovski odnos, ne samo do Vistra, Benedičiča in Tabakovića, se lahko kaj kmalu maščuje tudi v drugih športnih vrstah, kjer danes prav tako dosegamo rezultate, ki so nam v čast. Ob takem nerazumevanju si kaj lahko zamislimo in ugotovimo, kako dolgo lahko idealni športniki amaterji vztrajajo na svoji

poti, če vidijo vsepovsod enaka merila, ki kvarijo amaterizem in ga spreminjajo v profesionalnost.

Vsak, ki pozna delo in uspehe Vistra in Benedičiča, bo pritrdil, da tako ne more iti naprej. Zdi se mi, da v našem športu ni vse v redu! Krivda pa je tudi na nas, ker ne znamo ali nočemo pravilno oceniti prizadevanj posameznikov, ki morajo na žalost le predolgo trkati na zaprta vrata in dobesedno prosjati za tisto osnovno, do česar so upravičeni.

Namen tega članka je, da bi čimprej in v bistvu spre-

menili take in podobne odnose do posameznikov, ki so naše pomoči in zaupanja vredni. Našim reprezentantom želimo v Beogradu, na državnem in na evropskem prvenstvu popoln uspeh, v sramoto nam vsem, ki prav nič nismo storili in doprinesli k njihovim pomembnim zmagam na zahtevnih tekmovanjih. Zuro

BELAČ RAZSTAVLJA V KRANJSKI GORI

Turistično društvo v Kranjski gori je organiziralo v počastitev dneva vstaje v prostorih osnovne šole v Kranjski gori razstavo pod naslovom »Zgornjesavski motivi«. Na razstavi, ki so jo odprli v nedeljo dopoldne in bo odprta do 10. avgusta, razstavlja svoja dela E. W. Belač. Polnoštevilna udeležba domačih in tujih turistov je dokazala, da bo razstava doprinesla k razvoju turizma v zgornjesavski dolini.

ZAHVALA

Ob smrti strica

ANTONA VENGARJA

dolgoletnega valjavca na lahki progi Javornik, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da smo se tako lepo poslovili od dragega sorodnika in soseda. Posebno zahvalo smo dolžni pevskega zboru DPD Svoboda »Fr. Mencinger« za ganljive žalostinke, fantom, ki so ga nesli na zadnje počivališče in vsem, ki ste ga v tako lepem številu spremili na zadnji poti.

Družina Nočeva v imenu sornikov

ZAHVALA

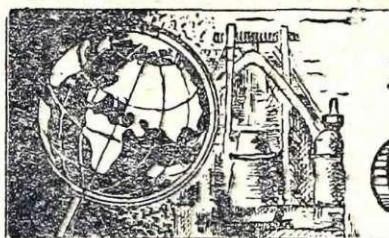
Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta,

FRANCA AMBROŽIČA

se iskreno zahvaljujemo sostanovavcem in vsem, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani in nam pomagali. Iskreno zahvalo dolgujemo dr. Tancarju za dolgotrajno zdravljenje, godbi na pihala DPD Svoboda »Fr. Mencinger« za ganljive žalostinke ter darovavcem vencev in cvetja. Članom organizacije Zveze borcev se zahvaljujemo za častno spremstvo, in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, kakor tudi tov. Tušarju in Režeku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zahvaljujemo se družbenim in političnim organizacijam terena Javornik-Koroška: Bela za vso pozornost, lastnikom avtomobilov, ki so jih dali na razpolago na dan pogreba in vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje.

Zalujoči: žena Angela, sin Jože, Franci z družino in ostale sorodstvo

železarski GLOBUS

MEHIKA — Sedaj nakopujejo letno v Mehiki 1,6 milijonov ton železne rude. V letu 1963, ko bodo pričeli izkoriščati nova nahajališča v državi Colima, se bo dvignila letna količina nakopane rude na 2,6 milijonov ton.

SOVJETSKA ZVEZA — V letu 1961 so proizvedli v Sovjetski zvezi 71 milijonov ton jekla, kar je za 5,7 milijonov ton več kot v letu 1960. V letošnjem letu je planiran dvig proizvodnje jekla na 77 milijonov ton.

INDIJA — V indijski železarni Rourkela je pričel pred kratkim obratovati tretji plavž. S tem je zadnji del izgradnje te železarne zaključen.

AVSTRIJA — Po avstrijskih podatkih obratuje sedaj na svetu 33 jeklarn z LD po-

stopkom žilavljenja s kisikom, ki proizvedejo skupno približno 20 milijonov ton jekla. Skupno je v izgradnji še 48 takšnih jeklarn in računajo, da bo v letu 1965 obratovalo skupno 80 LD jeklarn, ki bodo proizvele okoli 60 milijonov ton jekla, kar bo pomenilo 20 do 25 % svetovne proizvodnje.

ZDA — Železarna Great Lakes Steel Co. v Detroitu je zgradila novo jeklarno, ki bo pričela obratovati ob koncu tega leta. Pri tem ja zanimivo, da bo sestava vložka in obratovanje peči kontrolirano s pomočjo posebnega elektronskega računskega stroja. Prav tako se bo elektronsko registriralo tehtanje vsega materiala, ki bo prišel v jeklarno in proizvodov, ki bodo odposlani iz jeklarne.

Begunjski gasivci so za 80-letnico svojega obstoja uprizorili Špicerjevo »Miklovo Zalo« na prostem. V soboto zvečer je več kot 3000 gledavcev prišlo na premiero, ki je s prizadevanjem poštvalnih begunjskih amaterjev — med njimi so tudi člani našega kolektiva, zelo lepo uspela. Predstavo si je ogledal tudi avtor in gostje s Koroške. Na zahtevo občinstva bodo predstavo nocoj ponovili, in sicer ob 21. uri

ŠAH

ŽENSKI ŠAHOVSKI ŠAMPIONAT BO NA JESENICAH

V sredo, 1. avgusta, bodo ob 16. uri v šahovskem domu na Jesenicah stekle ure za prvo kolo ženskega prvenstva Jugoslavije. To prireditelje je Šahovska zveza Jugoslavije prvič zaupala jeseniškemu šahovskemu društvu kot priznanje za dolgoletno in vzorno društveno delo.

Ženski šahovski šampionat bodo odprli v torek, 31. julija, ob 20. uri zvečer v šahovskem domu na Jesenicah, ko bodo izžrebali tudi pare. Vabimo vse ljubitelje šaha, da se polnoštevilno udeležijo otvoritve in da s svojo udeležbo moralno podpro tudi članico našega društva Lojzko Pongrac, ki bo sodelovala na tem prvenstvu.

Vladimir Kače

ŽELEZAR, tednik — izdaja: Železarna Jesenice — glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo, »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. — Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

